

آزمون ۱۲ از ۱۳

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی
سنجش پیش - جامع نوبت سوم
(۱۳۹۹/۰۳/۹)

علوم انسانی (پیش)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

ویژه فارغ التحصیلان پیش دانشگاهی

زبان و ادبیات فارسی

۱. گزینه ۳ درست است.
واژگان ادبیات سوم انسانی.
۲. گزینه ۱ درست است.
واژگان ادبیات سوم انسانی.
۳. گزینه ۲ درست است.
(سلیم در بیت نمونه به معنی ساده لوح است که در گزینه ۲ نیز در همین معنا به کار رفته است.) صفحه ۱۰۹ فارسی سوم.
بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه ۳ سلیم به معنای سالم و سلامت، گزینه ۱ به معنای بی‌آزار، گزینه ۴ به معنای آسان.
۴. گزینه ۳ درست است.
صورت صحیح واژه خایید است.
واژگان عظت (پند دادن)، طیره گشت (خفت یافت)، فراغت (آسودگی) همگی به درستی به کار رفته‌اند.
۵. گزینه ۴ درست است.
(آقوز: آغوز / مگزار: مگذار) صفحات ۷، ۴۰، ۶۱، ۸۳ ادبیات پیش‌دانشگاهی.
۶. گزینه ۱ درست است.
آثار بزرگ علوی از سال ۳۲-۵۷ اجازه چاپ نداشتند. فارسی دوم صفحه ۴۳.
۷. گزینه ۲ درست است.
با توجه به درون‌مایه انتقادی متن، این نوشته از کتاب مسالک المحسنین انتخاب شده است. صفحه ۶۲ فارسی سوم انسانی.
بررسی سایر گزینه‌ها: نخبه سپهری یا تاریخ نبوی در سرگذشت پیامبر اسلام (ص) است. کتاب احمد نام دیگر امیل است بنابراین هر دو گزینه ۳ و ۱ حذف می‌شوند.
۸. گزینه ۴ درست است.
توضیحات مربوط به دیباچه و تحمیدیه صفحه ۱ و ۲ ادبیات سوم انسانی.
۹. گزینه ۱ درست است.
این توصیفات در خصوص داستان بالدر است که به رویین تنی او و آسیب‌پذیری او از ناحیه‌ای خاص اشاره شده است. بالدر در ادبیات شمال اروپا (اسکاندیناوی) قابل مقایسه با اسفندیار است. صفحه ۷ فارسی سوم انسانی.
۱۰. گزینه ۳ درست است.
نثر مرسل نام دیگری برای نثر ساده است. گزینه ۳ به واسطه مختصات زبانی و ادبی‌اش به نثر فنی نوشته شده است. صفحه ۳۴ فارسی سوم انسانی.
۱۱. گزینه ۲ درست است.
این گزینه در مدح سلطان محمود است، مضمونی که ناصر خسرو شدیداً از آن روگردان است. صفحه ۶۷ فارسی سوم انسانی.
۱۲. گزینه ۱ درست است.
(شهید در این گزینه در معنای شاهد و گواه به کار رفته است) صفحه ۷۵ ادبیات سوم انسانی.
۱۳. گزینه ۴ درست است.
بررسی سایر گزینه‌ها: وامق و عذرا در گزینه ۱، ویس و رامین در گزینه ۲ و لیلی و مجنون در گزینه ۳ از عرایس شعر فارسی هستند. فارسی سوم انسانی بخش اعلام (ذیل لیلی و مجنون)

۱۴. گزینه ۳ درست است.
شعر دارای آهنگ و وزن عروضی است بنابراین نمی‌تواند موج نو باشد. فارسی دوم صفحه ۱۲۳.
۱۵. گزینه ۲ درست است.
صفحه ۲ فارسی پیش‌دانشگاهی.
۱۶. گزینه ۴ درست است.
اعلام فارسی پیش‌دانشگاهی.
۱۷. گزینه ۱ درست است.
مسعود کیمیایگر صحیح است.
۱۸. گزینه ۲ درست است.
(فعل در هر دو مصرع آمده است: دوستان در پرده سخن می‌گویم به دستان نیز هم گفته خواهد شد)
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۳: یار ما این دارد و آن نیز هم [دارد] / گزینه ۴: عهد ما بشکست پیمان نیز هم [بشکست] / گزینه ۱: بلکه از یرغوی سلطان نیز هم [نترسید].
۱۹. گزینه ۳ درست است.
(واو در این گزینه در معنای در مقابل و در برابر است: ما در برابر عشق نمی‌توانیم پنجه بیندازیم).
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۴: من و انکار شراب؟! / گزینه ۲: من و صحبت اهل ریا؟! صلاح کار و من خراب؟! در همه این گزینه‌ها معنی من کجا و X کجا وجود دارد. صفحه ۵۷ و ۶۰ فارسی سوم انسانی (توضیحات مربوط به مصرع عمر برف است و آفتاب تموز)
۲۰. گزینه ۴ درست است.
بررسی گزینه‌ها: سبز صفت درخت است که به وهم نسبت داده شده. در گزینه ۱ سبز به جای درخت به عادت اسناد داده شده / آجری صفت خوابگاه است که به اعتماد نسبت داده شده.
۲۱. گزینه ۳ درست است.
۲۲. گزینه ۱ درست است.
در این بیت بذل مال بر بذل جان ارجح دانسته شده است.
۲۳. گزینه ۲ درست است.
(گزینه ۱: استغنا، گزینه ۳: فقر، گزینه ۴: طلب)
۲۴. گزینه ۱ درست است.
(در سه گزینه دیگر به معجزات پیامبر(ص) اشاره شده است). فارسی سوم انسانی در نعت پیامبر(ص)
۲۵. گزینه ۴ درست است.
(حسن تعلیل: برای اینکه باغ تاریک نباشد چراغی از گلنار زیر برگ درختان است؛ کنایه سر از خواب برداشتن؛ تشبیه شاخه درخت به دختر، تناسب بین نام گل‌ها)

عربی، زبان قرآن

۲۶. گزینه ۲ درست است.
این گزینه اشاره به این موضوع دارد که اگر انسان حتی به اندازه یک ذره کوچک هم کار بدی انجام دهد، جزای آن را در قیامت می‌بیند. این گزینه مفهوم عبارت صورت سؤال را نمی‌رساند.
۲۷. گزینه ۴ درست است.
در سایر گزینه‌ها «لیتنا» و «ندرک» و... به‌درستی ترجمه نشده است.

۲۸. گزینه ۱ درست است.
«علمیة» صفت و منصوب به تبعیت از مفعول به است و علامت اعراب اصلی تنوین فتحه می‌گیرد. «مراجع» نیز معطوف به مفعول و منصوب با فتحه است، اما چون اسمی غیر منصرف است، تنوین نمی‌گیرد.
۲۹. گزینه ۳ درست است.
ترجمه عبارت صورت سؤال: «آیا سود را از چیزی طلب می‌کنی که در آن زیان‌هاست؟!»
ترجمه عبارت هم مفهوم: «هر چیزی که حقیقتاً زیان‌رسان است، هیچ نفعی برای تو نیست!»
۳۰. گزینه ۲ درست است.
در سایر گزینه‌ها «موفقیت» و «شادی» و... به درستی ترجمه نشده است.
۳۱. گزینه ۴ درست است.
در سایر گزینه‌ها «لن یکون» و «الجوارح» و... به درستی ترجمه نشده است.
۳۲. گزینه ۳ درست است.
در سایر گزینه‌ها «لا تنسی» و «ما کنت اقدر» و... به درستی ترجمه نشده است.
۳۳. گزینه ۴ درست است.
ترجمه سوال: «چرا شوخی با انسان‌های نادان جایز نیست؟»
ترجمه پاسخ صحیح: «زیرا آن، بر شخصیت انسان اثر می‌گذارد!»
۳۴. گزینه ۱ درست است.
ترجمه گزینه درست: «انسان ممکن است به‌وسیله شوخی ذلیل شود.»
۳۵. گزینه ۲ درست است.
مفهوم و مقصود اصلی متن، شرایط و ضوابط شوخی است.
۳۶. گزینه ۱ درست است.
در سایر گزینه‌ها «نکره»، «ممنوع من الصرف» و «اسم الآلة» نادرست است.
۳۷. گزینه ۳ درست است.
در سایر گزینه‌ها «فاعله أنت المستتر» و «للمتكلم وحده» و «فاعله أنا» نادرست است.
۳۸. گزینه ۴ درست است.
در سایر گزینه‌ها «معتل» و «فاعله هی المستتر» و... نادرست است.
۳۹. گزینه ۴ درست است.
موصول مناسب برای فعل «لم یعدن»، موصول خاص «اللّاتی» در صیغه جمع مؤنث است.
۴۰. گزینه ۱ درست است.
در این جمله خبر از نوع شبه جمله است.
۴۱. گزینه ۳ درست است.
در این عبارت «المجدین» مجرور به حرف جر و «المتکاسلین» مفعول به و منصوب، هر دو با علامت اعراب فرعی «یاء» هستند.
۴۲. گزینه ۲ درست است.
در این عبارت «الخمینی» اسم صحیح‌الآخر بوده و اعراب تقدیری ندارد.
۴۳. گزینه ۱ درست است.
در این عبارت «ذا، الحاجة، نا» ۳ اسم معرفه هستند.
۴۴. گزینه ۳ درست است.
در این عبارت لای نفی به‌کار رفته است.
۴۵. گزینه ۲ درست است.
در سایر گزینه‌ها افعال لازم و ناقص مجهول نمی‌شوند.

۴۶. گزینه ۴ درست است.

در این گزینه «تخلد» فعل مجهول و نائب فاعلش ضمیر هی مستتر و مرجعش أسماء است.

۴۷. گزینه ۳ درست است.

در این عبارت «حقاً» مفعول مطلق بوده و «شاکرین» حال می باشد.

۴۸. گزینه ۱ درست است.

در این عبارت کلمه «قلقین» حال است و صاحب حال کلمه «البخلاء» می باشد که فاعل و مرفوع به اعراب ظاهری اصلی است.

۴۹. گزینه ۲ درست است.

فعل «لا یخجل» جمله حالیه برای ضمیر مستتر «هو» می باشد که فاعل «قام» است.

۵۰. گزینه ۴ درست است.

در این گزینه «مظلوما» حال مفرد برای «أخ» است که نقش مفعول به را دارد.

فرهنگ و معارف اسلامی

۵۱. گزینه ۴ درست است.

بدون هدف پیوستگی، ارتباط و هماهنگی معنا ندارد و اساساً مجموعه دارای نظام، شکل نمی گیرد. همکاری، پیوستگی و نظام، همواره برای آن است که به هدف معینی منجر شود و به سرانجام روشنی برسد.

۵۲. گزینه ۲ درست است.

طبق صفحه ۳۵ این حدیث از امام علی(ع) نقل شده است.

۵۳. گزینه ۳ درست است.

قوة تفکر و اندیشه، قدرت اختیار و تصمیم گیری، عواطف و احساسات و اخلاق، همه مربوط به این بُعد از وجود انسان است. پس این بُعد است که خود حقیقی ماست و شخصیت واقعی ما را می سازد.

۵۴. گزینه ۱ درست است.

آنان پس از ایمان به خدا، ایمان به آخرت را مطرح کرده و آن را لازمه ایمان به خدا دانسته اند. قرآن کریم با چنان صراحت و قطعیتی از آخرت یاد می کند که جای هیچ شک و شبه ای را باقی نمی گذارد. در این کتاب الهی، بعد از توحید و یکتاپرستی، درباره هیچ موضوعی به اندازه معاد سخن نگفته است.

۵۵. گزینه ۲ درست است.

مرگ پایان زندگی است و هر انسانی پس از مدتی زندگی در دنیا، دفتر عمرش بسته می شود و حیات او پایان می یابد و رهسپار نیستی می شود.

۵۶. گزینه ۴ درست است.

قرآن کریم تنها به خبر دادن از آخرت قناعت نکرده و بارها با دلیل و برهان ضرورت آن را ثابت کرده است. از جمله راه هایی که قرآن کریم برای بیان ضرورت معاد بر آن ها تأکید کرده است، عبارتند از: حکمت الهی، عدل الهی

۵۷. گزینه ۳ درست است.

فرشتگان حقیقت وجود انسان را که همان روح است، توفی می کنند، یعنی آن را به طور تمام و کمال دریافت می کنند.

۵۸. گزینه ۱ درست است.

آثاری را که بعد از مرگ از اعمال انسان بر جا می ماند، ما تأخر می نامند. یعنی با این که فرد از دنیا رفته، پرونده عملش همچنان گشوده است و آثار عمل در آن ثبت می گردد. همچنین به اعمال و آثاری که پیش از مرگ در پرونده اعمال فرد ثبت شده است، ما تقدم می گویند.

۵۹. گزینه ۴ درست است.

انسان، اندکی که از سطح زندگی روزمره و نیازهای طبیعی فراتر رود و در افق بالاتری بیندیشد، خود را با نیازهایی مهم‌تر روبه‌رو می‌بیند. این نیازها به تدریج به دل‌مشغولی، دغدغه و حتی درد متعالی تبدیل می‌گردند که قرار و آرام را از او می‌گیرد تا پاسخ آن‌ها را نیابد، آرام نمی‌گیرد. این دغدغه و درد، نشان بیداری و هوشیاری و ورود به وادی انسانیت است.

۶۰. گزینه ۲ درست است.

برای تشخیص هدف و راه رسیدن به آن، خداوند دو چراغ به وی داده است: عقل در درون وجود او و فرستادگان الهی در بیرون.

۶۱. گزینه ۴ درست است.

قرآن کریم منشأ اصلی اختلاف و چند دینی را آن دسته از رهبران دینی معرفی می‌کند که به خاطر حفظ مقام و موقعیت و منافع خود در برابر دعوت پیامبر جدید ایستادند و پیامبری او را انکار کردند و سبب اختلاف و چند دسته شدن پیروان پیامبران شدند.

۶۲. گزینه ۳ درست است.

نویسندگان قرآن را «کاتبان وحی» حفظ‌کنندگان آیات را «حافظان وحی» می‌نامیدند. اولین و برترین کاتب و حافظ قرآن، حضرت علی(ع) بود.

۶۳. گزینه ۱ درست است.

با تدبر در آیات و روایات مطمئن و مسلم نقل شده از پیامبر و مطالعه تاریخ اسلام در می‌یابیم که خداوند، امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب را به جانشینی رسول خدا و امامت بعد از ایشان منصوب فرموده است.

۶۴. گزینه ۳ درست است.

این بزرگواران، همواره از «عدل» به عنوان یک اصل اساسی اسلام یاد می‌کردند و بی‌توجهی به آن را بی‌توجهی به یک اصل اسلام می‌شمردند.

۶۵. گزینه ۲ درست است.

«تهج البلاغه» که بخش‌هایی از خطبه‌ها، نامه‌ها و کلمات حضرت علی است، «عُرِّرَ الْحِجْمَ وَ دُرِّرَ الْكَلِمَ» شامل یازده هزار سخن کوتاه از آن حضرت و «صحیفه سجادیه» از امام سجاد.

۶۶. گزینه ۴ درست است.

کافی از کلینی، «مَنْ لَا يَحْضُرُهُ الْفَقِيه» از مرحوم صدوق «الاستبصار» و «التهدیب» از مرحوم شیخ طوسی.

۶۷. گزینه ۱ درست است.

امام جواد(ع) و امام هادی(ع) و امام حسن عسکری(ع) معارف بازمانده از پدران گرامی خود را حفظ کردند و از طریق شاگردان به نسل‌های بعد رساندند و مانع نابودی مکتب اهل بیت شدند.

۶۸. گزینه ۳ درست است.

گیاهان، حیوان‌ها، ستارگان، بهشت و جهنم که خصوصیات و چیرستی هر کدام را می‌توانیم از راه و روش ویژه هر کدام بشناسیم و بدانیم که آنها چگونه وجودی دارند. اینها همه موجودات محدودی هستند که ذهن ما می‌تواند بر آنها احاطه پیدا کند و چگونگی‌شان را دریابد. در حقیقت ذهن ما گنجایش فهم چیرستی آنها را دارد. اینها همه امور محدود هستند. برخی دیگر از آنها فراتر از توانایی دستگاه اندیشه ما هستند و ذهن ما نمی‌تواند بر آنها احاطه پیدا کند. زیرا لازمه شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آنهاست.

۶۹. گزینه ۲ درست است.

خداوند ربّ العالمین است، یعنی صاحب اختیاری است که تدبیر همه امور هستی به دست اوست. خداوند که تنها خالق تمام جهان است، به‌طور طبیعی، تدبیر و پرورش همه مخلوقات را نیز در اختیار دارد. اوست که جهان را اداره می‌کند و به سوی آن مقصدی که برایش معین فرموده، هدایت می‌نماید و به پیش می‌برد.

۷۰. گزینه ۱ درست است.

برخی انسان‌ها توحید در خالقیت را قبول دارند، اما گرفتار شرک در ربوبیت می‌شوند؛ یعنی در کنار ربوبیت الهی برای انسان-های دیگر یا سایر مخلوقات حساب جداگانه‌ای باز می‌کنند و گمان می‌کنند که آن انسان‌ها یا آن مخلوقات مستقل از خداوند می‌توانند در امور جهان دخالت کنند و مثلاً بیماری را شفا بخشند یا مشکلی را رفع کنند.

۷۱. گزینه ۴ درست است.

در ندای اذان که دعوت مسلمانان به نماز است، این عبارت، هر روز چندین بار تکرار می‌شود و برای آن، پاداش‌های بزرگی ذکر کرده‌اند؛ پیامبر اکرم (ص) فرمودند: بهای بهشت لا اله الا الله است.

۷۲. گزینه ۱ درست است.

اولین قدم برای ورود به بندگی و اخلاص حق‌پذیری است. کسی که در مقابل حق تسلیم و خاضع است، به آسانی وارد مسیر بندگی می‌شود و به سرعت راه موفقیت را می‌پیماید. افراد حق‌پذیر، تابع دلیل هستند و وقتی عقل آنان حقیقتی را یافت، به دنبال آن می‌روند.

۷۳. گزینه ۳ درست است.

قرآن کریم غالباً عمل صالح را بعد از ایمان معرفی نموده است. زیرا وقتی انسان مسیر حق و حقیقت را شناخت و به آن ایمان آورد، پای در میدان عمل می‌گذارد و از کار و تلاش و مجاهدت باز نمی‌ایستد. عمل صالح، انسان را پرورش می‌دهد و وجودش را خالص می‌سازد.

۷۴. گزینه ۴ درست است.

ثمره اخلاص، عدم نفوذ شیطان در انسان و یأس او از فرد با اخلاص است دستیابی به معرفت و اندیشه‌های محکم و استوار است. وقتی حکمت، که همان دانش متین و محکم است، در اختیار انسان قرار گرفت، سبب می‌شود که فرد بتواند آگاهانه و درست تصمیم بگیرد و دچار سرگردانی نشود. احساس اطمینان و آرامش روانی، زندگی سالم و به دور از فساد، احساس لذت واقعی از زندگی خود، نجات از دغدغه‌ها و اضطراب‌ها و کسب زیبایی‌های مطلوب از لذت‌های دنیوی است.

۷۵. گزینه ۱ درست است.

توانایی انتخاب و گزینش ناشی از اختیار است. اختیار که به معنای توانایی بر انجام و ترک یک کار است، یک حقیقت وجدانی است و هر کس آن را در خود می‌یابد و می‌بیند که شبانه‌روز در حال تصمیم گرفتن برای انجام یک کار یا ترک آن است.

فرهنگ و معارف اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۴ درست است.

گریز از عقل، یکی از انگیزه‌های انکار خداوند است.

۵۲. گزینه ۲ درست است.

تفکر مادی، انسان را موجودی بی‌هدف و تصادفی معرفی می‌نماید.

۵۳. گزینه ۳ درست است.

با عبارت (اگر از ایمانی خالص سرچشمه نگیرد) تکمیل می‌گردد.

۵۴. گزینه ۱ درست است.

موارد «شناخت، زبان، عقل» به‌طور کامل جزو موارد نقض و ارزیابی طرح تصادف می‌باشد.

۵۵. گزینه ۲ درست است.

رفتارهای اکتسابی به حیوانیت حیوان، آسیب می‌رساند.

۵۶. گزینه ۴ درست است.

نقطه مقابل شرک توحید است و بر دو نوع نظری و عملی می‌باشد.

۵۷. گزینه ۳ درست است.

تکامل تدریجی آن است.

۵۸. گزینه ۱ درست است.
در طرح «همه ترسوها، خداپرست هستند» مورد «نقض دارد و فراگیر نیست» صادق است.
۵۹. گزینه ۴ درست است.
زیرا نوعی بیداری است.
۶۰. گزینه ۲ درست است.
مؤید «من» و «شخصیت» آدمی که غیرمادی است می‌باشد.
۶۱. گزینه ۴ درست است.
حضور مشروط وجود پدیده‌ها.
۶۲. گزینه ۳ درست است.
با «رابطه با خدا» قابل تعریف است.
۶۳. گزینه ۱ درست است.
نعمت‌های بهشتی از مراتب و درجاتی برخوردار هستند که بر یکدیگر برتری دارند.
۶۴. گزینه ۳ درست است.
برای اثبات بی‌اعتبار نشان دادن خدا باوری در انسان‌ها
۶۵. گزینه ۲ درست است.
اینگونه جلوه داده‌اند که اطاعت از حاکمان همان اطاعت از خداوند است.
۶۶. گزینه ۴ درست است.
برانگیزاننده اراده مصلحت است و بر اصل هدایت عمومی استوار است.
۶۷. گزینه ۱ درست است.
به ترتیب با «ملکوتی» و «مادی» تکمیل می‌گردد.
۶۸. گزینه ۳ درست است.
آزاد شدن از قید هدف‌های کوچک
۶۹. گزینه ۲ درست است.
با انکار روح و بعد غیر مادی وجود انسان، سبب شکل‌گیری اعتقاد به بسته شدن دفتر زندگانی انسان با مرگ می‌شود و انسان در عرصه محشر با همان شخصیت قبلی خود همراه با جسم ظاهر می‌گردد.
۷۰. گزینه ۱ درست است.
انسان در مواجهه با تطابق درون و برون انسان به شناخت مبدأ هستی رهنمون می‌شود.
۷۱. گزینه ۴ درست است.
با عبارت «انبیای الهی وظیفه دارند با کمک رسول باطنی چراغ هدایت را بر سر راه اندیشه بشری قرار دهند.» ارتباط مفهومی دارد.
۷۲. گزینه ۱ درست است.
انسان با آگاهی، ایمان و عمل خویش که با اراده و اختیار انتخاب می‌نماید، می‌تواند در سرنوشت جامع و تاریخ مؤثر واقع شود و برای خود سرنوشت‌ساز باشد.
۷۳. گزینه ۳ درست است.
در بینش مبتنی بر مبدأ و معاد، احساس مسئولیت در پیشگاه خداوند، محرک انسان در راه ایثار و فداکاری است و آزمایش انسان برای حصول، شکوفایی استعداد‌های انسان می‌باشد.
۷۴. گزینه ۴ درست است.
عبارت «گفتگو درباره این‌که جهان می‌تواند مخلوق و معلول، حقیقتی غیرمادی و صاحب شعور باشد در میان نبود.» وجه اشتراک نظریه‌های (تصادف، ماتریالیسم و ماتریالیسم دیالکتیک) اشاره دارد.

۷۵. گزینه ۱ درست است.

به دلیل این که، تغییر درونی مستلزم ترکیب و بودن اجزا در ذات واجب الوجود است.

زبان انگلیسی

۷۶. گزینه ۱ درست است.

وقتی که کلمات when مثل what و where و غیره بین جملات قرار می‌گیرند به عنوان جمله‌واره اسمی یا شبه جمله (Noun Clause) می‌باشند و در واقع به عنوان کلمات ربطی می‌باشند و جمله بعد از wh بصورت خبری بکار می‌رود. به ساختار زیر توجه کنید.

$\frac{V}{\text{فعل}} + \text{wh} + \text{فاعل} + \text{فعل} + \dots\dots\dots$	جمله پیرو یا فرعی
جمله اصلی یا پایه	

۷۷. گزینه ۲ درست است.

با توجه به مفهوم و معنی جملات داده شده و وجود جمله I'm not sure و امثالهم که برای بیان امکان و احتمال بکار می‌رود، بنابراین فقط گزینه ۲ درست می‌باشد.

۷۸. گزینه ۳ درست است.

با توجه به معنی جمله که طریق یا شیوه کاری را بیان می‌کند، گزینه by به همراه فعل با ing یعنی همان فعل با + ing استفاده می‌شود.

گزینه‌های to eat و so as to eat برای بیان هدف و منظور بکار می‌روند. (when) While eating همزمان بودن عمل را بیان می‌کند.

۷۹. گزینه ۴ درست است.

ساختار جمله در واقع یک ساختار جمله‌واره توصیفی کوتاه شده می‌باشد و فعل آن بصورت مجهول می‌باشد. به عبارت دیگر ساختار آن بصورت زیر می‌باشد:

Global warming **which / that is caused by**.....

علاوه بر این، حرف اضافه by در این جمله برای مجهول بکار می‌رود. در این جا کلمه which یا that به همراه فعل to be (am/is/are/was/were) می‌تواند حذف و جمله کوتاه شود.

۸۰. گزینه ۲ درست است.

هر کارمندی هرگونه کوشش سخت را انجام می‌دهد تا بهترین خدمات ممکن را برای مشتریان فراهم کند.
 (۱) تحقیق، پژوهش (۲) کوشش، تلاش سخت (۳) محافظت (۴) آموزش

۸۱. گزینه ۱ درست است.

مردم در این کشور اساساً مذهبی هستند و سعی می‌کنند که اکثر یا بیشترین اوقات به طرق مختلف کمک کنند. آن‌ها اعتقاد دارند که انسان‌ها همیشه به یکدیگر احتیاج دارند.

(۱) اساساً، عمدتاً (۲) بطور دائم، مداوم (۳) بطور کارآمد یا مؤثر (۴) بطور مناسب

۸۲. گزینه ۴ درست است.

فناوری کامپیوتر این امکان را برای مردم بوجود آورده است تا این که به آسانی و بطور مؤثر با یکدیگر در هر قسمتی از دنیا که زندگی می‌کنند، ارتباط برقرار کنند.

(۱) بستن، ضمیمه کردن، دل بستگی داشتن (۲) اظهار نظر کردن، توضیح دادن
 (۳) انتقال دادن (۴) ارتباط برقرار کردن

۸۳. گزینه ۳ درست است.

دانشمندان اعتقاد دارند که گرمای حبس شده در جوّ موجب می‌شود تا زمین گرم‌تر شود.
 (۱) کاهش دادن (۲) آلوده کردن (۳) حبس شدن یا کردن (۴) مهار یا کنترل کردن

۸۴. گزینه ۱ درست است.

کره زمین برای ما خیلی بزرگ به نظر می‌رسد. اما آن تنها ذره‌ای است که به همراه سایر ذرات بی‌شمار در فضا شناور می‌باشد.
 (۱) شناور بودن (۲) توسعه پیدا کردن، رشد کردن (۳) آزاد یا رها کردن، منتشر کردن (۴) تولید کردن

۸۵. گزینه ۴ درست است.

A: آیا شما شیوه وضعیت اضطراری را دنبال کردید زمانی که آژیر خطر را شنیدید؟ B: بله، این کار انجام دادم. آن بخاطر یک زلزله خفیف بود.

(۱) تماس (۲) آسیب، خسارت (۳) پیش‌گویی (۴) شیوه، رویه انجام کاری

۸۶. گزینه ۳ درست است.

مأموریت اصلی او در زندگی بدست آوردن پول بسیار زیاد است. چون که او از یک خانواده پرجمعیت با هفت بچه است.
 (۱) رقابت، مسابقه (۲) مقصد (۳) مأموریت (۴) نمونه

۸۷. گزینه ۲ درست است.

برای این‌که دانش‌آموزانتان بیشترین اوقات در کلاس فعال و علاقمند باشند، به‌عنوان یک معلم خوب، باید سعی کنید با روش‌ها و راه‌های مختلف روی آن‌ها تأثیر خیلی خوبی را بگذارید.

(۱) ارتقا (۲) تأثیر، اثر (۳) نتیجه‌گیری (۴) مشاهده

(Cloze Test)

۸۸. گزینه ۴ درست است.

(۱) در نظر گرفتن (۲) محافظت کردن (۳) شامل بودن یا شدن، در بر داشتن (۴) در نظر گرفتن

۸۹. گزینه ۱ درست است.

(۱) کمک کردن، مشارکت داشتن (۲) تولید کردن (۳) کاهش دادن (۴) معامله کردن، رسیدگی کردن، پرداختن به چیزی

۹۰. گزینه ۳ درست است.

(۱) جلوگیری کردن (۲) غلبه کردن (۳) تصفیه کردن، دفع کردن (۴) توسعه دادن

۹۱. گزینه ۲ درست است.

(۱) مسیرها، دستورالعمل‌ها (۲) مواد شیمیایی (۳) نقش‌ها، وظایف (۴) ذرات

۹۲. گزینه ۳ درست است.

(۱) جلوگیری (۲) نمونه (۳) خطر (۴) آشغال، زباله
 درک مطلب

۹۳. گزینه ۲ درست است.

راکت‌ها و هواپیماها از کامپیوترهای مخصوص استفاده می‌کنند تا مسیرهای خود را به خوبی پیدا کنند.

۹۴. گزینه ۴ درست است.

در پاراگراف ۳، نویسنده اساساً به ما درباره ..... می‌گوید.

- کاربردهای مختلف بسیار زیادی از کامپیوترها

۹۵. گزینه ۱ درست است.

ما از پاراگراف ۲ می‌فهمیم که .....

یک فضای خیلی کوچک در کامپیوتر می‌تواند اطلاعات بسیار زیادی را در خودش نگه دارد.

۹۶. گزینه ۴ درست است.

کدام جمله درباره یک کامپیوتر درست نیست؟

آن می‌تواند بدون هیچ دستورالعملی کار زیادی را انجام دهد.

۹۷. گزینه ۱ درست است.

بهترین عنوان برای متن چیست؟

رابطه بین دل و عشق

۹۸. گزینه ۲ درست است.

طبق متن، روان‌شناسان اعتقاد دارند که .....

عاشق شدن با استرس (فشار روانی) مرتبط است.

۹۹. گزینه ۳ درست است.

کدام یک از موارد زیر در متن اشاره نشده است؟

عشق اغلب با دل در ارتباط بوده است.

۱۰۰. گزینه ۴ درست است.

نزدیک‌ترین معنی واژه شتاب دادن یا سرعت بخشیدن در آخرین خط پاراگراف ۳ برابر است با .....

- سرعت بخشیدن

ریاضی

۱۰۱. گزینه ۴ درست است.

$$\{1, \{1\}\} \in A \Rightarrow \{\{1, \{1\}\}\} \subset A$$

۱۰۲. گزینه ۳ درست است.

$$(a + 2b)^4 + 16a^4b^4 - 8a^2b^2(a + 2b)^2 = ((a + 2b)^2 - 4a^2b^2)^2 \\ = (a + 2b - 2ab)^2 (a + 2b + 2ab)^2$$

۱۰۳. گزینه ۲ درست است.

$$(1 + \cot^2 15^\circ) \times \frac{\sin^2 15^\circ + \cos^2 15^\circ}{(1 + \cot^2 15^\circ)} \times \frac{\cos^2 15^\circ}{\cos^2 15^\circ} = 1 \times 1 = 1$$

۱۰۴. گزینه ۱ درست است.

$$\frac{1}{\sqrt{(3+2\sqrt{2})^2}} \times \frac{1}{\sqrt{3-2\sqrt{2}}} = \frac{1}{\sqrt{3+2\sqrt{2}}} \times \frac{1}{\sqrt{3-2\sqrt{2}}} \\ = \frac{1}{\sqrt{9-8}} = \frac{1}{\sqrt{1}} = 1$$

۱۰۵. گزینه ۲ درست است.

$$5x^2 - 4x + 2 = 0$$

$$\Delta(x^2 - \frac{4}{5}x + \frac{2}{5}) = 0 \Rightarrow (x^2 - \frac{4}{5}x + \frac{4}{25}) - \frac{4}{25} + \frac{2}{5} = 0, \left(\frac{-\frac{4}{5}}{2}\right)^2 = \frac{4}{25}$$

$$(x - \frac{2}{5})^2 + \frac{-4+10}{25} = 0 \Rightarrow (x - \frac{2}{5})^2 + \frac{6}{25} = 0$$

$$h = \frac{2}{5} \quad k = \frac{6}{25} \quad h+k = \frac{2}{5} + \frac{6}{25} = \frac{10+6}{25} = \frac{16}{25}$$

$$\sqrt{h+k} = \sqrt{\frac{16}{25}} = \frac{4}{5}$$

۱۰۶. گزینه ۳ درست است.

$$\text{دامنه تغییرات} = (x+n^2) - (x+n) = 110 \Rightarrow x+n^2 - x - n = 110 \Rightarrow$$

$$n^2 - n - 110 = 0 \Rightarrow (n-11)(n+10) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n=11 & \text{قابل قبول} \\ n=-10 & \text{غیر قابل قبول} \end{cases}$$

$$(x+n) - (x+1) = x+11 - x - 1 = 10$$

۱۰۷. گزینه ۴ درست است.

$$\frac{1+2+\dots+n}{n} = \bar{x} \Rightarrow 1+2+\dots+n = n\bar{x}$$

$$\frac{n+1+n+2+\dots+n+n}{n} = \bar{y} \Rightarrow \frac{n(n)+1+2+\dots+n}{n} = \bar{y}$$

$$\frac{n^2+n\bar{x}}{n} = \bar{y} \Rightarrow \frac{n(n+\bar{x})}{n} = \bar{y} \Rightarrow \bar{y} = \bar{x} + n$$

۱۰۸. گزینه ۱ درست است.

$$\bar{x}_1 = \frac{a+b+c+d}{4}, \bar{x}_2 = \frac{2+3+5+6}{4} = 4$$

$$\sigma_1^2 = 4\sigma_2^2 \Rightarrow \bar{x}_1 = 2\bar{x}_2 = 2 \times 4 = 8, \sigma_1 = 2\sigma_2$$

$$\frac{CV_2}{CV_1} = \frac{\frac{\sigma_2}{\bar{x}_2}}{\frac{\sigma_1}{\bar{x}_1}} = \frac{\frac{\sigma_2}{4}}{\frac{2\sigma_2}{8}} = \frac{\lambda}{\lambda} = 1$$

۱۰۹. گزینه ۳ درست است.

$$2x - 2|x| \geq 0 \Rightarrow 2x \geq 2|x| \Rightarrow x = |x| \Rightarrow x \geq 0$$

$$x \geq 0 \Rightarrow 2x - 2x = 0 \Rightarrow f(x) = \frac{2\sqrt{0}}{4} = \frac{2^0}{4} = \frac{1}{4}$$

۱۱۰. گزینه ۴ درست است.

$$x^2 + \frac{1}{x^2} = (x + \frac{1}{x})^2 - 3x \cdot \frac{1}{x} (x + \frac{1}{x})$$

$$x^2 + \frac{1}{x^2} = (x + \frac{1}{x})^2 - 2x \cdot \frac{1}{x}$$

$$f\left(x + \frac{1}{x}\right) = \left(x + \frac{1}{x}\right)^3 - 3\left(x + \frac{1}{x}\right) - \left[\left(x + \frac{1}{x}\right)^2 - 2\right] + \left(x + \frac{1}{x}\right)$$

$$x + \frac{1}{x} = t$$

$$f(t) = t^3 - 3t - t^2 + 2 + t \Rightarrow f(x) = x^3 - x^2 - 2x + 2$$

$$f(-2) = -8 - 4 + 4 + 2 = -6$$

۱۱۱. گزینه ۲ درست است.

$$\begin{cases} 2x^2 - 3 = x & x \geq 0 \\ 2x^2 - 3 = -x & x < 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2x^2 - x - 3 = 0 & x \geq 0 \\ 2x^2 + x - 3 = 0 & x < 0 \end{cases}$$

$$2x^2 - x - 3 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -1 & \text{غیر قابل قبول} \\ x = \frac{3}{2} & \text{قابل قبول} \end{cases} \Leftarrow x \geq 0$$

$$2x^2 + x - 3 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = +1 & \text{غیر قابل قبول} \\ x = -\frac{3}{2} & \text{قابل قبول} \end{cases} \Leftarrow x < 0$$

۱۱۲. گزینه ۳ درست است.

$$(f(x))^2 - 3f(x) - 4 = 0 \Rightarrow (f(x) - 4)(f(x) + 1) = 0$$

$$f(x) - 4 = 0 \Rightarrow f(x) = 4, \quad f(x) = \frac{x+2}{x-1}$$

$$f(x) + 1 = 0 \Rightarrow f(x) = -1$$

$$f(x) = 4 \Rightarrow \frac{x+2}{x-1} = 4 \Rightarrow x+2 = 4x-4 \Rightarrow 3x = 6 \Rightarrow x = 2$$

$$f(x) = -1 \Rightarrow \frac{x+2}{x-1} = -1 \Rightarrow x+2 = -x+1 \Rightarrow 2x = -1 \Rightarrow x = -\frac{1}{2}$$

$$f(2) = \frac{4}{1} = 4, \quad f\left(-\frac{1}{2}\right) = \frac{\frac{3}{2}}{-\frac{3}{2}} = -1$$

$$f(2) + f\left(-\frac{1}{2}\right) = 4 - 1 = 3$$

۱۱۳. گزینه ۲ درست است.

فرض دو کتاب فیزیک و ریاضی کنار هم باشند.

$$\begin{array}{cccc} \square & \square & \square & \square \\ 4 & 3 & 2 & 1 \end{array}$$

$$4! \times 2! = 24 \times 2 = 48$$

$$5! = 120$$

$$120 - 48 = 72$$

در حالت کلی: برای پنج کتاب داریم:

دو کتاب ریاضی و فیزیک کنار هم نباشند.

۱۱۴. گزینه ۱ درست است.

$$\frac{(n+1)!}{(n+1-4)!} = 56 \times \frac{n!}{(n-4)!} \Rightarrow \frac{n!(n+1)}{(n-3)!} = \frac{56n!}{24(n-4)!}$$

$$\frac{n+1}{(n-4)!(n-3)} = \frac{7}{3(n-4)!} \Rightarrow 3n+3 = 7n-21 \Rightarrow 4n = 24 \Rightarrow n = 6$$

$$P(6,3) + C(7,5) = \frac{6!}{(6-3)!} + \frac{7!}{5!2!} = 4 \times 5 \times 6 + \frac{6 \times 7}{2} = 120 + 21 = 141$$

۱۱۵. گزینه ۴ درست است.

$$n - \frac{n^2-1}{n} = \frac{n^2-n^2+1}{n} = \frac{1}{n}, \quad \frac{n^2+1}{n} - n = \frac{n^2+1-n^2}{n} = \frac{1}{n}$$

در نتیجه دنباله حسابی است و قدر نسبت آن برابر $\frac{1}{n}$ است.

$$S_n = \frac{n}{2} [2a_1 + (n-1)d]$$

$$S_n = \frac{n}{2} \left[2 \left(\frac{n^2-1}{n} \right) + (n-1) \left(\frac{1}{n} \right) \right] = \frac{n}{2} \left[\frac{2n^2-2}{n} + \frac{n-1}{n} \right]$$

$$= \frac{n}{2} \left[\frac{2n^2-2+n-1}{n} \right] = \frac{2n^2+n-3}{2} = \frac{(2n+3)(n-1)}{2}$$

۱۱۶. گزینه ۱ درست است.

$$a_n = a_{n-1} + a_{n-2}$$

$$a_{18} = a_{17} + a_{16} = 1597 + 987 = 2584$$

$$a_{19} = a_{18} + a_{17} = 2584 + 1597 = 4181$$

$$a_{20} = a_{19} + a_{18} = 4181 + 2584 = 6765$$

$$-1 + (\text{جمله } n-1) + (\text{جمله } n) = 2 \quad \text{مجموع } n \text{ جمله اول دنباله فیبو ناتچی}$$

$$20 \text{ جمله اول دنباله} = 2(6765) + 4181 - 1 = 13530 + 4180 = 17710$$

۱۱۷. گزینه ۲ درست است.

$$y = -5x^2 + 2x$$

ضریب X^2 منفی است. بنابراین تابع دارای ماکزیمم است.
سهمی در نقطه رأس ماکزیمم است.

$$x_0 = \frac{-b}{2a} = -\frac{2}{2(-5)} = \frac{1}{5}$$

$$y_0 = -5 \left(\frac{1}{5} \right)^2 + 2 \left(\frac{1}{5} \right) = \frac{-5}{25} + \frac{2}{5} = \frac{-5+10}{25} = \frac{1}{5} \quad \text{بیشترین مقدار}$$

۱۱۸. گزینه ۳ درست است.

تمام زیر مجموعه‌های ۳ عضوی از مجموعه $\{1, 2, 3, 4, 5\}$ را نوشته سپس عدد ۶ را به آن اضافه می‌کنیم
تعداد زیر مجموعه‌های ۴ عضوی از مجموعه ۶ عضوی که شامل عدد ۶ می‌باشند.

$$n(A) = C(5,3) = \frac{5!}{2!3!} = 10$$

تمام زیر مجموعه‌های ۴ عضوی از مجموعه ۶ عضوی

$$n(S) = c(6,4) = \frac{6!}{2!4!} = 15$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{10}{15} = \frac{2}{3}$$

۱۱۹. گزینه ۴ درست است.

$$\log_{\sqrt{3}}(\log_3^x) = 2^1 = 2 \Rightarrow \log_3^x = (\sqrt{3})^2 = 3 \Rightarrow x^2 = 3^3 = 27 \Rightarrow x = 3\sqrt{3}$$

قابل قبول $x = 8$

$$\log_x^{\sqrt{3}} = \log_8^{\sqrt{3}} = \log_{2^3}^{\sqrt{3}} = \frac{\frac{3}{2}}{3} = \frac{1}{2}$$

۱۲۰. گزینه ۱ درست است.

فرض: شدت پس لرزه M_1 ، شدت زلزله M_2

$$M_1 - M_2 = \frac{2}{3} \log \frac{E_1}{E_0} - \frac{2}{3} \log \frac{E_2}{E_0} , E_1 = 8000 E_2$$

$$M_1 - M_2 = \frac{2}{3} (\log \frac{E_1}{E_0} - \log \frac{E_2}{E_0}) = \frac{2}{3} \log \frac{E_1}{E_2} = \frac{2}{3} \log \frac{8000 E_2}{E_2}$$

$$M_1 - M_2 = \frac{2}{3} \log \frac{8000 E_2}{E_2} = \frac{2}{3} \log (2^3 \times 10^3) = \frac{2}{3} (3 \log 2 + 3)$$

$$= \frac{2}{3} \times 3 (\log 2 + 1) = 2 (\log 2 + 1) = 2 (0.3 + 1) = 2.6 \text{ ریشتر}$$

اقتصاد

۱۲۱. گزینه ۳ درست است.

الف) این عبارت در چارچوب علم اقتصاد مورد بررسی قرار نمی‌گیرد (ب) در دسترس نبودن معاش خطری است که اعتقادات انسان را تهدید می‌کند.

۱۲۲. گزینه ۴ درست است.

سود برده است ریال $816/000/000 - 24/348/250 = 791/651/750$

۱۲۳. گزینه ۲ درست است.

الف) ردیف ۵: ۳۰ کیلو مازاد عرضه - ردیف ۲: ۶۰ کیلو کمبود عرضه (ب) افزایش قیمت از ۱۳۰/۰۰ به ۱۴۰/۰۰۰ ریال - کاهش قیمت از ۱۵۰/۰۰۰ به ۱۴۰/۰۰۰ ریال

۱۲۴. گزینه ۲ درست است.

برای محاسبه تولید کل (داخلی یا ملی) به قیمت ثابت در سال ۱۳۹۲ مقدار تولیدات را در قیمت آن‌ها در سال پایه باید ضرب کنیم.

۱۲۵. گزینه ۳ درست است.

$$\frac{690}{23} = 30 \rightarrow \text{هزینه جایگزینی سرمایه فرسوده شده (هزینه استهلاک)}$$

$$690 \times \frac{15}{100} = 103.5$$

$$690 - 103.5 = 586.5 \div 23 = 25.5 \times 10 = 255 \text{ هزینه استهلاک ۱۰ سال آخر}$$

۱۲۶. گزینه ۱ درست است.

الف) اگر افزایش پول با افزایش تولید هماهنگ نباشد تورم ایجاد می‌شود (ب) محدود بودن میزان طلا و نقره در دسترس بشر (ج) پول بتواند ارزش خود را حفظ کند.

۱۲۷. گزینه ۴ درست است.

$$7488 \times \frac{1}{3} = 2496 \rightarrow \text{موجودی حساب جاری}$$

$$3054 \times \frac{1}{2} = 1527 \rightarrow \text{سپرده‌های مدت‌دار}$$

$$7488 + 3054 + 8216 = 18758 \rightarrow \text{نقدینگی}$$

$$7488 - 2496 = 4992 - 1527 = 3465 \rightarrow \text{سپرده‌های پس انداز} \rightarrow \text{واحد}$$

۱۲۸. گزینه ۲ درست است.

اوراق مشارکت که وجوه دریافتی حاصل از فروش آن باید صرف تأمین مالی طرح‌های مشخص تولیدی، عمرانی یا خدماتی شود.

۱۲۹. گزینه ۳ درست است.

الف) نرخ بی‌سوادی بزرگسالان در چین: ۵. امید به زندگی در موزامبیک: ۴۰/۹ و تولید ناخالص داخلی سرانه در ژاپن: ۳۸۲۰

ب) سطح رشد با سطح توسعه در بیشتر جوامع امروزی هماهنگ است.

۱۳۰. گزینه ۴ درست است.

الف) ۸-۱۶ ب) سهم دهک نهم و دهم (۲۰٪ بالا) دو برابر سهم ۵۰٪ پایین است.

۱۳۱. گزینه ۴ درست است.

الف) هدف دولت ایجاد نظم و انضباط در عرصه فعالیت‌های اقتصادی است.

ب) سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی که باعث تقویت بنیه اقتصادی کشور می‌شود

ج) دولت به ناچار مالکیت و اداره برخی واحدهای صنعتی و تولیدی را به عهده گرفت.

۱۳۲. گزینه ۲ درست است.

طبق اصل چهل و هشتم قانون اساسی نباید تبعیضی بین مناطق مختلف کشور وجود داشته باشد.

۱۳۳. گزینه ۲ درست است.

کشورها با هدف افزایش مبادلات تجاری بین خود و اعضای آن اتحادیه و کاهش موانع تجاری، اقدام به تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی می‌کنند.

۱۳۴. گزینه ۳ درست است.

حفاظت از محیط زیست وظیفه عمومی است و فعالیت‌های اقتصادی که موجب تخریب محیط زیست است ممنوع است.

۱۳۵. گزینه ۳ درست است.

الف) صنایع سبک و نیمه صنعتی (ب) گسترش سریع روابط اقتصادی بین کشورهای جهان (ج) نهادهای اقتصادی منطقه‌ای

زبان و ادبیات فارسی

۱۳۶. گزینه ۴ درست است.

۱۳۷. گزینه ۱ درست است.

زاد المسافرین، رساله العشق، مطایبه‌نامه و الهی‌نامه به ترتیب از ناصر خسرو، سهرودی، سنایی و عطار است و کتاب‌های نامبرده در گزینه ۳ نیز مربوط به این نویسندگان و شاعران است.

۱۳۸. گزینه ۲ درست است.

شاهنامه دارای ۳ بخش است و بخش سوم آن که بخش تاریخی است با روی کار آمدن بهمن پسر اسفندیار که همان اردشیر ساسانی است آغاز می‌شود.

۱۳۹. گزینه ۳ درست است.

۱۴۰. گزینه ۲ درست است.

کتاب سمک عیار نوشته فرامرز بن خداداد ارجانی از اهالی فارس است. آن را در قرن ۶ نوشته است. راوی داستان‌های سمک عیار صدقه بن ابی القاسم است. این کتاب از نظر مطالعات تاریخی و جامعه‌شناسی در خور توجه است.

۱۴۱. گزینه ۱ درست است.

تریستان تزارا مکتب دادا را طرح‌ریزی کرد و مهم‌ترین اعتقاد او پوچی جهان و لگدزن به سنت‌های کهن برای خواهش‌های خویش بود. آندره پرتون و پل الوار نیز از پیروان او بودند که مکتب سوررنالیسم را بنیان‌گذاری کردند.

۱۴۲. گزینه ۳ درست است.

وحشی بافقی: ناظر و منظور - فرهاد و شیرین، صبای کاشانی: عبرت‌نامه، جامی: بهارستان و اشعة اللمعات

۱۴۳. گزینه ۲ درست است.

تاریخ و صاف اثر و صاف الحضرة شیرازی کتابی بسیار متکلف و دشوار است و دو کتاب درة نادره و جهان‌گشای نادری به شیوه این کتاب نوشته شده است.

۱۴۴. گزینه ۴ درست است.

۱۴۵. گزینه ۳ درست است.

پروین اعتصامی معروف‌ترین مناظره‌پرداز معاصر است. وی در قطعات خود به سنایی و انوری نظر داشته و در قصاید از شیوه ناصر خسرو پیروی می‌کرده است.

۱۴۶. گزینه ۱ درست است.

بار غم = تشبیه بلیغ، دست شکوه - دوش ناله: تشخیص، در سایر گزینه‌ها هر دو با هم ذکر نشده و یا تشبیه بلیغ وجود ندارد.

۱۴۷. گزینه ۴ درست است.

تشخیص: خنده لبریز مه، تشبیه: زمین مانند نمکدان است، ایهام تناسب: شور به معنای هیجان و تناسب با نمکدان دارد، مجاز: سر مجاز از قصد و تصمیم

۱۴۸. گزینه ۲ درست است.

«بازی» در مصرع دوم ایهام دارد. ۱- باز: پرنده شکاری ۲- بازی کردن.

معنی مصرع: تو مگس گستاخ را ببین که ادعای باز بودن می‌کند. تو مگس گستاخ را ببین که بازی می‌کند. آرایه مقابل سایر گزینه‌ها نادرست است.

۱۴۹. گزینه ۳ درست است.

جناس: بسوزی - بدوزی

حسن تعلیل: علت بسته بودن پسته را ندانستن شیرین‌سخنی می‌داند.

حس‌آمیزی: گفتار رنگین

لف و نشر: دیده و دل ← آتش و آب

لف ۱ لف ۲ نشر ۲ نشر ۱

۱۵۰. گزینه ۱ درست است.

در بیت تکرار وجود ندارد.

جناس: دوش به معنی دیشب و دوش در مصرع دوم به معنای کتف و دوش عضوی از بدن است. سیلاب غم تشبیه است و دوش به معنای دیشب با امشب و زانو و دوش به معنای عضوی از بدن دو شبکه مراعات نظیری در بیت وجود دارد.

۱۵۱. گزینه ۳ درست است.

قافیه‌های درست: (پشت - درشت) (پسران - دختران) (اعداد - شاد) سایر قافیه‌ها به دلیل عدم هماهنگی هجای پایانی نادرست هستند.

۱۵۲. گزینه ۴ درست است.

- ۱- فاعلاتن مفاعیلن فع لن
- ۲- مفاعیلین مفاعیلین فعولن
- ۳- مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ فع لن

۱۵۳. گزینه ۱ درست است.

- ۲- مجتث مثنی مخبون محذوف
- ۳- رمل مثنی مخبون محذوف
- ۴- مجتث مثنی مخبون

۱۵۴. گزینه ۲ درست است.

- حذف هجاهای کوتاه پایان مصراع اول: اختیار وزنی.
تغییر کمیت مصوت‌ها تبدیل کوتاه به بلند در هجای چهاردهم مصراع اول: اختیار زبانی.
- ۱- اختیار زبانی حذف همزه.
  - ۳- ابدال و حذف هجای پایانی مصراع اول هر دو اختیار وزنی است.
  - ۴- تبدیل هجای کوتاه به بلند، اختیار زبانی.

۱۵۵. گزینه ۳ درست است.

$$\begin{pmatrix} - & - & U & U \\ - & - & U & U \end{pmatrix}$$

پایه آوایی اول این بیت فعلاتن است که طبق اختیار شاعر وزنی به جای فاعلاتن آمده است.

- ۱- حسن تو نادر است (UUU^-) در پایه آوایی اول تبدیل مصوت کوتاه به بلند وجود دارد که آن از اختیارات زبانی است.
- ۲- ای نظر آفتاب ($UUUU^-$) تبدیل هجای کوتاه به بلند از نوع اختیار زبانی است.
- ۴- بیا ای دل (UUU^-) اختیار شاعری صورت نگرفته است.

۱۵۶. گزینه ۴ درست است.

ابیات ب و د هر دو دارای وزن دوری هستند.

۱۵۷. گزینه ۲ درست است.

- ۱- هوراس ارزش شعر را در سودمندی و زیبایی آن می‌داند.
- ۳- نقد اخلاقی از قدیمی‌ترین شیوه نقد ادبی است.
- ۴- نقد اخلاقی در ایران به صورت مستقل وجود نداشته است.

۱۵۸. گزینه ۱ درست است.

۱۵۹. گزینه ۴ درست است.

۱۶۰. گزینه ۱ درست است.

هر سه کتاب به تقلید از گلستان و نثر مسجع نوشته شده است.

- ۲- قابوس‌نامه و سیاست‌نامه سبک مرسل نوشته شده است اما شاهنامه عملاً نظم است و به سبک خراسانی سروده است.
- ۳- هر سه کتاب موضوع تاریخی دارد. اما سبک تاریخ بیهقی ساده و روان است و با دو کتاب دیگر تفاوت دارد.
- ۴- کشف المحجوب و کیمیای سعادت نثر دوره غزنوی و سلجوقی است اما التفهیم نثر دوره سامانی است.

۱۶۱. گزینه ۳ درست است.

مفهوم بیت الف - در ستایش فقر است که منجر به رسیدن به آرزوهای معنوی می‌شود.

مفهوم بیت ب - طلب یاری از خداوند.

مفهوم بیت ج - آزادگی و عدم تعلق و وابستگی

مفهوم بیت د - صبوری و حلم موجب حشمت و بزرگی است.

۱۶۲. گزینه ۲ درست است.

درک درست شاعر به ناامیدی نظر مثبت دارد اما در سایر گزینه‌ها امیدواری ستایش شده است.

۱۶۳. گزینه ۴ درست است.

۱- در توصیف پاییز و عدم شور و اشتیاق است.

۲- سخن‌آوری - شاعر دانش را سبب سخنگویی فرد می‌داند.

۳- توبه کردن - شاعر خود را گناهکار می‌داند و هنوز توبه نکرده است.

۱۶۴. گزینه ۴ درست است.

در بیت متن سؤال اغراق در گریستن و پا در گل ماندن است که در بیت گزینه درست نیز به آن اشاره شده است. در سایر

گزینه‌ها صرفاً گریستن مطرح است.

۱۶۵. گزینه ۲ درست است.

از اصول مکتب وقوع بیان واقع حالات شاعر است و گاه شاعر به نفرین معشوق می‌پردازد که در این بیت شهریار کاملاً مشهود

است.

زبان عربی

۱۶۶. گزینه ۳ درست است.

ترجمه گزینه، عبارت است از: گنجشکی در دست، بهتر از ده‌تا بر روی درخت است.

۱۶۷. گزینه ۱ درست است.

در سایر گزینه‌ها «خُلِّقَ»، «سَاءَ»، «مِيزَان» و... به‌درستی ترجمه نشده است.

۱۶۸. گزینه ۲ درست است.

در سایر گزینه‌ها «يَنْصُرُ»، «يَثْبُتُ» و... به‌درستی ترجمه نشده است.

۱۶۹. گزینه ۴ درست است.

در سایر گزینه‌ها «أَنْ تَوَثَّرَ»، «أَنْ تَغَيَّرَ» و... به‌درستی ترجمه نشده است.

۱۷۰. گزینه ۱ درست است.

در سایر گزینه‌ها «الْأَعْدَاءَ»، «فَقَطْ» و... به‌درستی ترجمه نشده است.

۱۷۱. گزینه ۴ درست است.

این گزینه دارای اسلوب استثناء است و بنابراین عبارت به یک روش ترجمه می‌شود.

۱۷۲. گزینه ۲ درست است.

در سایر گزینه‌ها «سَجَلَتْ: من باب تفعیل»، «قَابُوس: مضاف الیه»، «قَائِمَةٌ: مؤنث» و... است که به‌درستی بیان نشده است.

۱۷۳. گزینه ۳ درست است.

در این گزینه «لَا يَبْلُغُ: فعل النفي» و... است که به‌درستی بیان نشده است.

۱۷۴. گزینه ۳ درست است.

در این گزینه، الله اسم فاعل نیست.

۱۷۵. گزینه ۱ درست است.

در سایر گزینه‌ها «عَلَى: جار و مجرور»، «تَوَكَّلَ: غائب»، «ذَلَّتْ: غائب» و... است که به‌درستی بیان نشده است.

۱۷۶. گزینه ۲ درست است.

در این گزینه، اهتماماً مفعول مطلق للنوع است.

۱۷۷. گزینه ۲ درست است.

در این گزینه «المکتبة: معرب» است که به درستی بیان نشده است.

۱۷۸. گزینه ۳ درست است.

اسم پس از آنها باید مرفوع باشد و لذا یا ایها المسلمون صحیح است.

۱۷۹. گزینه ۴ درست است.

در این عبارت بیست و سه حرف وجود دارد.

۱۸۰. گزینه ۱ درست است.

«یستطیع، طلب، جدّ، وجد» جمله فعلیه هستند.

۱۸۱. گزینه ۴ درست است.

در این عبارت، دو جار و مجرور و دو اسم فاعل وجود دارد.

۱۸۲. گزینه ۱ درست است.

در عبارت ب یک صفت وجود دارد و لا نفی جنس وجود ندارد.

۱۸۳. گزینه ۲ درست است.

در این گزینه، کثیراً حال نیست.

۱۸۴. گزینه ۴ درست است.

جمله قبل از اِلّا مستثنی منه ندارد، لذا دارای اسلوب حصر است.

۱۸۵. گزینه ۳ درست است.

إطاعة مصدر باب افعال و مفعول مطلق تاکیدی است.

تاریخ

۱۸۶. گزینه ۳ درست است.

مورخ برای نگارش تاریخ، همه چیزهایی را که از گذشته به جا مانده بررسی می کند و برای این کار از دانش های بسیاری کمک می گیرد. (تاریخ ایران و جهان ۱، درس ۱، صفحه ۳)

۱۸۷. گزینه ۲ درست است.

اقتدار حکومت ایلام دیری نپایید. به دلیل حمله های مکرر آشوری ها به سرزمین ایلام، پایتخت از شوش به شهرهای دیگر انتقال یافت. در اثر این حمله ها، شهرها یکی پس از دیگری ویران شد و حکومت ایلام سقوط کرد. (تاریخ ایران و جهان ۱، درس ۴، صفحه ۴۴)

۱۸۸. گزینه ۴ درست است.

مورخان مسلمان حکومت اشکانیان را ملوک الطوائف نامیده اند؛ زیرا در طول حکومت آنان شاهان مناطقی همچون ارمنستان، آذربایجان و پارس از استقلال داخلی برخوردار بودند و فقط هنگام جنگ به کمک پادشاه اشکانی می آمدند. (تاریخ ایران و جهان ۱، درس ۸، صفحه ۷۲)

۱۸۹. گزینه ۱ درست است.

منافقان برخلاف باطن بی ایمانشان در ظاهر خود را مسلمان معرفی می کردند. به همین دلیل رویارویی و درگیری با آنها حتی از مواجهه با مشرکان یا یهودیان سخت تر بود. (تاریخ ایران و جهان ۱، درس ۱۱، صفحه ۱۰۳)

۱۹۰. گزینه ۴ درست است.

دربار غزنه مانند دربار بخارا مملو از شاعران فارسی گو و دانشمندان ایرانی بود؛ اما سلاطین غزنوی هیچ گاه از سیاست مدارهای مذهبی و فرهنگی سامانیان پیروی نکردند. آنان نسبت به پیروان مذهب شیعه سختگیر بودند. سلطان محمود پس از تسخیر ری، با شیعیان به خشونت و قساوت رفتار کرد. (تاریخ ایران و جهان ۱، درس ۱۷، صفحه ۱۵۶)

۱۹۱. گزینه ۳ درست است.

در نتیجه جنگ‌های صلیبی گشایش‌های جدیدی در عرصه‌های اقتصادی نیز صورت گرفت. با شروع تجارت اروپاییان با مسلمانان از طریق شرق مدیترانه و شمال آفریقا، محصولات و کالاهایی نظیر شکر، قهوه، کاغذ، قطب‌نما، پارچه‌های پنبه‌ای، ادویه و داروهای گوناگون به دست اروپاییان رسید. (تاریخ ایران و جهان ۱، درس ۲۲، صفحه ۲۱۵)

۱۹۲. گزینه ۱ درست است.

پیدایش و رشد مذهب پروتستان در اروپا به تقویت حکومت‌های ملی و پادشاهی، از بین رفتن وحدت مذهبی در اروپا، بروز جنگ‌های مذهبی (میان پروتستان‌ها و کاتولیک‌ها)، رشد احساسات ناسیونالیستی و شکل‌گیری کلیساهای ملی منجر شد. (تاریخ ایران و جهان ۲، درس ۱، صفحه ۶)

۱۹۳. گزینه ۲ درست است.

در اواسط قرن نوزدهم، غارت هند و تحقیقی که استعمارگران انگلیسی نسبت به هندوها اعمال می‌کردند، موجب عصیان سپاهیان شد. (تاریخ ایران و جهان ۲، درس ۷، صفحه ۶۳)

۱۹۴. گزینه ۱ درست است.

اولین اقدام شاه اسماعیل بعد از تاج‌گذاری در سال ۹۰۷ ق. رسمی کردن مذهب شیعه بود. وی سپس با تصرف قسمت‌های زیادی از فلات ایران، حکومتی متمرکز و قدرتمند را بنیان نهاد. در پی آن، با شکست ازبکان مرزهای شرقی را تثبیت کرد و پس از آن در چالدران با سلطان سلیم عثمانی جنگید. (تاریخ ایران و جهان ۲، درس ۱۲، صفحه ۱۰۴)

۱۹۵. گزینه ۳ درست است.

در این صفحه به سه مورد از مفاد قرارداد مفصل که میان ایران و انگلستان بسته شد، اشاره گردیده و بند دوم آن عبارت است از ایران از حمله افغانان به هندوستان جلوگیری کند. (تاریخ ایران و جهان ۲، درس ۱۵، صفحه ۱۳۲)

۱۹۶. گزینه ۴ درست است.

در این صفحه‌ها فعالیت‌های مسلحانه سه گروه سیاسی علیه حکومت پهلوی از جمله حزب ملل اسلامی، شرح داده شده است. (تاریخ ایران و جهان ۲، درس ۲۳، صفحه ۲۱۴-۲۱۵)

۱۹۷. گزینه ۲ درست است.

در نمودار صفحه ۳۶ برخی از قلمرو مطالعاتی دانش جغرافیای تاریخ معرفی شده است. چون جغرافیای تاریخی به مطالعه تاریخ در عرصه جغرافیایی می‌پردازد، گزینه دوم چندان ارتباطی به موضوع آن علم ندارد. (تاریخ‌شناسی، درس ۳، صفحه ۳۶)

۱۹۸. گزینه ۱ درست است.

سکه طلا معمولاً در معاملات بزرگ و با دیگر کشورها به کار می‌رفت و ضرب آن مخصوص پادشاهان مستقل بود. اگر در کشوری حاکم یک ایالت چنین سکه‌ای ضرب می‌کرد، معنای آن شورش بر ضد پادشاه کشور و استقلال‌طلبی بود. (تاریخ‌شناسی، درس ۶، صفحه ۷۶)

۱۹۹. گزینه ۳ درست است.

شرایط تاریخی شهر و امتیازات آن در میان شهرهای دیگر، شغل‌ها و اصناف شهر و بسیاری از آگاهی‌های مهم دیگر در باره آن در این شهر آشوب‌ها ارائه می‌شود.... رفته رفته مضمون شهرآشوب‌ها به توصیف پیشه‌وران و صاحبان صنایع و حرف شهرها محدود شد. (تاریخ‌شناسی، درس ۸، صفحه ۱۰۴)

۲۰۰. گزینه ۴ درست است.

مورخ بیش از هر چیز باید از اصالت سندی که به آن استناد می‌کند و جعلی نبودن آن مطمئن باشد. (تاریخ‌شناسی، درس ۱۱، صفحه ۱۴۰)

جغرافیا

۲۰۱. گزینه ۳ درست است.

جغرافی دانان برای ایجاد یک فروشگاه در شهر و یا سایر فعالیت‌های انسانی، عوامل مختلفی مانند تراکم جمعیت، نزدیکی به منطقه مسکونی و ... با دید ترکیبی یا کل نگری در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.

۲۰۲. گزینه ۲ درست است.

رشته کوه زاگرس، چین‌خوردگی‌های اغلب منظم و موازی دارد. در امتداد شمال‌غربی - جنوب‌شرقی آن گسل سراسری وجود دارد که لایه‌های چین‌خوردگی آن در محل این گسل شکسته و جابه‌جا شده‌اند. به دو نیمه زاگرس جنوب‌شرقی با دره‌های باز و شمال‌غربی به صورت دیواره‌ای در برابر نفوذ توده هوا تقسیم می‌شود.

۲۰۳. گزینه ۱ درست است.

نواحی پایکوهی از بیشترین تعداد شهرها برخوردار است. بعد از آن نواحی جلگه‌ای و پست، نواحی دشتی و در نهایت نواحی کوهستانی از کمترین تعداد شهرها در کشور ما مشاهده می‌شود.

۲۰۴. گزینه ۴ درست است.

جریان‌های آب سرد اقیانوسی که از قطب‌ها (بیشترین عرض جغرافیایی) به سمت استوا (کمترین عرض جغرافیایی) حرکت می‌کنند، در برخی سواحل با ایجاد هوای سرد و نشست هوا، مانع ایجاد بارش در این نواحی می‌شوند؛ مانند بیابان‌های ساحلی آتاکاما و اریکا در غرب آمریکای جنوبی و بیابان نامیب در غرب آفریقا.

۲۰۵. گزینه ۳ درست است.

کشورهایی که هرم سنی آنها به صورت زنگ، مشاهده می‌شود، یعنی قاعده هرم که مربوط به کودکان و نوجوانان است در مقایسه با میانه هرم که گروه فعال اقتصادی را تشکیل می‌دهد، ضخامت یکسانی دارد.

۲۰۶. گزینه ۴ درست است.

جغرافیدانان براساس تفکر خود برای تعیین حدود یک ناحیه صنعتی، یک یا چند معیار مرتبط را به کار می‌گیرند و سپس با توجه به این معیارها، حدود یا مرزهای ناحیه را روی نقشه (نه سطح زمین) رسم می‌کنند. در واقع، این‌گونه مرزها در سطح زمین وجود ندارند و پیدا کردن آنها روی نقشه‌های جغرافیایی آسان‌تر از تشخیص آنها در سطح زمین است.

۲۰۷. گزینه ۱ درست است.

برخی سواحل از گذشته جزء سواحل هموار و پست بوده‌اند و برخی سواحل جزء سواحل صخره‌ای هستند. سواحل صخره‌ای که ناهمواری‌های آن به داخل آب کشیده شده است (ستون‌های سنگی، دریاوار، حفره‌ها و...) به شدت تحت تأثیر امواج فرسایشی دریا بوده و سرانجام پس از گذشت زمان به سواحل پست و هموار تبدیل می‌شوند.

۲۰۸. گزینه ۲ درست است.

فشرده‌گی و بسته شدن صفحات سبب کوچک شدن فضای چاله بین دو صفحه می‌شود. لذا مواد و لایه‌های انباشته شده در کف چاله بالا می‌آیند و کوه‌های جوان چین‌خورده را به وجود می‌آورند. رشته کوه‌های آند، هیمالیا، زاگرس و... به همین شکل به وجود آمده‌اند.

۲۰۹. گزینه ۳ درست است.

این ملاک که «اگر جمعیت سکونتگاه‌ها به تعداد معینی برسد، آن را شهر تلقی می‌کنند» در نواحی مختلف، متفاوت است. به عنوان مثال در دانمارک سکونتگاه‌هایی با ۲۵۰ نفر، در ایرلند ۵۰۰ نفر، در فرانسه ۲۰۰۰ نفر، در اسپانیا ۱۰۰۰۰ نفر و در ژاپن با ۳۰۰۰۰ نفر شهر محسوب می‌شود. ولی در برخی کشورها مانند هند روستاهایی وجود دارد که جمعیت آنها چند برابر شهرهای اروپایی است.

۲۱۰. گزینه ۴ درست است.

نواحی سیاسی جهان از نظر وسعت با یکدیگر تفاوت دارند. این تفاوت گاه بسیار چشم‌گیر است؛ مثلاً در همسایگی برزیل که یکی از کشورهای وسیع جهان به شمار می‌آید، کشور گویان قرار دارد که در مقایسه با برزیل بسیار کوچک است. در مقابل، در اروپا کشورهای کوچکی وجود دارند که در مقایسه با آنها، گویان یک واحد سیاسی بزرگ به نظر می‌آید؛ مانند لیختن اشتاین و سن مارینو.

۲۱۱. گزینه ۲ درست است.

در این دهکده اگر صیادان بخواهند برای کسب ثروت بیشتر به صید بی‌رویه بپردازند، در کوتاه مدت ممکن است به هدف خود دست یابند و اقدامشان بازخورد مثبتی داشته باشد، اما در نهایت، سیستم دریاچه را نابود خواهند کرد. و بالعکس، اگر به هر علت از صیادی دست بکشند، به زودی این دریاچه به ماندابی تبدیل خواهد شد. در نقطه مقابل در صورتی که صیادان در فصول معین به کار صید بپردازند و متناسب با رشد و افزایش بچه ماهی‌ها، صید کنند، اگرچه ظاهراً از تعداد ماهی‌های دریاچه کاسته می‌شود اما در نهایت، این دریاچه سال‌های سال به همین شکل مورد استفاده ساکنان اطراف خود قرار خواهد گرفت.

۲۱۲. گزینه ۱ درست است.

پژوهش‌های علمی با علل بروز یک رویداد یا پدیده سر و کار دارند و پژوهش‌های همبستگی با ارتباط یک پدیده و اقدام با پدیده یا رویداد دیگر تاکید دارد.

۲۱۳. گزینه ۳ درست است.

امروزه برای تهیه نقشه قطب‌ها، کشورهای کوچک، جزیره‌ها و نظایر آن از سیستم تصویر مسطح استفاده می‌شود. همچنین از سیستم تصویر استوانه‌ای در تهیه نقشه کشورهای اطراف استوا استفاده می‌شود.

۲۱۴. گزینه ۲ درست است.

یک پژوهش فناوری رایانه‌ای به دو شیوه می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد: الف- روش آنلاین یا برخط که در اتصال به شبکه‌های اطلاع‌رسانی جهانی ما را به دنیای وسیعی از دانش متصل می‌کند، مانند جستجوی واژگان کلیدی با استفاده از مرورگرهایی از جمله yahoo, msn و ... ب- روش آفلاین یا بدون اتصال به شبکه‌های اطلاع‌رسانی مانند استفاده از بانک‌های اطلاعاتی، نرم افزارهای آموزشی، اینترنت و اکسترانت.

۲۱۵. گزینه ۱ درست است.

مراحل اصلی گردش کار در یک سیستم اطلاعات جغرافیایی به ترتیب عبارتست از: ۱- جمع‌آوری داده‌ها؛ ۲- ورود داده‌ها؛ ۳- پردازش و تجزیه و تحلیل داده‌ها؛ ۴- اطلاعات برای تصمیم‌گیری؛ ۵- انجام کار.

جامعه‌شناسی

۲۱۶. گزینه ۴ درست است.

یادگرفتن درس، پیامد غیر ارادی دانش‌آموز است و پاسخ دادن به پرسش‌های امتحانی پیامد ارادی دانش‌آموز است نمره دادن معلم پیامد ارادی وابسته به اراده معلم است.

۲۱۷. گزینه ۱ درست است.

آگوست کنت جامعه و پدیده‌های اجتماعی را به منزله پدیده‌های طبیعی در نظر می‌گرفت. وونت با الگوپذیری از علوم طبیعی توانست نخستین آزمایشگاه روان‌شناسی را تأسیس کند. او معتقد بود که ذهن و رفتار انسان همانند مواد شیمیایی می‌تواند موضوع تحلیل تجربی قرار گیرد.

۲۱۸. گزینه ۲ درست است.

اگر علوم انسانی گرفتار مشکل شوند، انسان از تدبیر زندگی خود و از شناخت ارزش‌ها و آرمان‌هایی که باید دنبال نماید، باز می‌ماند، طبق روش جامعه‌شناسی انتقادی این نوع جامعه‌شناسی به شناخت حسی و تجربی بسنده نمی‌کند، بلکه سطوح دیگری از معرفت و عقلانیت را برای شناخت علمی به رسمیت می‌شناسد، به همین دلیل، داوری‌های ارزشی را نیز جزء علوم اجتماعی می‌داند. جامعه‌شناسی، این بخش از دانش، یعنی داوری‌های ارزشی خود را با روش‌ها و استدلال‌های غیر حسی و غیر تجربی دنبال می‌کند. هرجهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد. براساس این دیدگاه جهان‌های اجتماعی مختلف در عرض یکدیگرند نه در طول هم.

۲۱۹. گزینه ۳ درست است.

شرکت در مراسم تشیع: فرهنگ آرمانی/ سوءمدیریت: عدم عقلانیت/ جان باختن: پیامد غیرارادی کنش اجتماعی/ عزای عمومی: هنجار اجتماعی

۲۲۰. گزینه ۴ درست است.

معنای خاص عقلانیت (عقل نظری و عملی) در جهان غرب تا قبل از غلبه حس‌گرایی - یعنی تا نیمه اول قرن نوزدهم - حضور داشته است. کتاب سیاست از ارسطو نمونه‌ای از شناخت اجتماعی عقلی است. در جوامعی که حس‌گرایی بر آن غالب باشد و همچنین در فرهنگ‌هایی که شناخت عمومی جای عقل نظری و عملی را گرفته باشد، علوم اجتماعی عقلی نمی‌تواند وجود داشته باشد.

۲۲۱. گزینه ۱ درست است.

مجموعه نقش‌های رئیس، نایب رئیس، نمایندگان مجلس شورای اسلامی ایران ← جهان اجتماعی شناخت خداوند و فرشتگان و جهان ماورای طبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آن‌ها را دگرگون می‌سازد. ← بسط جهان اجتماعی ساختمان ورزشگاه بخش‌های مختلفی مانند مکان بازی و محل تماشاگران دارد که هر یک ساختار متناسب خود را دارند ← نظام اجتماعی

۲۲۲. گزینه ۲ درست است.

حرمت ربا: در نهاد اقتصادی اسلامی، عدالت و قسط از ارزش‌های اصلی اقتصادی و حرمت ربا از قواعد و هنجارهای پذیرفته شده آن است. تکاثر: عنصری باطل هم در فرهنگ آرمانی و هم در فرهنگ واقعی است. تقدس حیوانات در هندوستان: از جمله آداب و هنجارهایی است که درون فرهنگ آرمانی و واقعی جامعه هند وجود دارد.

۲۲۳. گزینه ۳ درست است.

ویژگی‌هایی را که انسان‌ها در پیدایش و تداوم آن‌ها تأثیری نداشته‌باشند، خصوصیات انتسابی می‌گویند. مثل زمان و مکان تولد. ویژگی‌هایی که افراد در پدید آمدن آن‌ها اثرگذار هستند، خصوصیات اکتسابی می‌گویند. مثل منزلت و احترام اجتماعی فرد که از جمله نمونه‌های آن، کسب مقام پهلوانی است. برخی ویژگی‌های هویتی ما فردی و شخصی و بعضی، اجتماعی و فرهنگی است. زمان تولد، فردی و پهلوان شدن اجتماعی است. عبارت آخر به تناسب هویت‌های فردی و اجتماعی، اشاره می‌کند.

۲۲۴. گزینه ۴ درست است.

جامعه از طریق نهادهای فرهنگی و آموزشی می‌کوشد تا باورها، عقاید و ارزش‌های خود را تبلیغ کند؛ مثلاً در صورتی که در پی حفظ سلامت عمومی است، با تبلیغ و اقناع سعی می‌کند افراد را به رشته‌ی پزشکی جذب کند. هر جهان اجتماعی با نوعی خاص از هویت اخلاقی و روانی افراد سازگار است. همان گونه که هویت اجتماعی جهان متحد، با هویت روانی و اخلاقی معنوی ناسازگار است، هویت اخلاقی و الهی انسان نیز نمی‌تواند با هویت جمعی دنیوی این جهان سازگاری داشته باشد. (تناسب هویت اخلاقی و روانی افراد با جهان اجتماعی) فردی که با تلاش و پشتکار خود، در یکی از عرصه‌های اجتماعی دست به نوآوری می‌زند و از این طریق موقعیت اجتماعی خود و بخشی از افراد جامعه را ارتقا می‌بخشد، مورد تأیید جامعه واقع می‌شود.

۲۲۵. گزینه ۱ درست است.

اگر تغییرات هویتی، مطابق عقاید و ارزش‌های جامعه نباشد و فراتر از فرصت‌هایی باشد که در یک جهان اجتماعی وجود دارد، تعارض فرهنگی رخ می‌دهد. عدم اجرای نتایج انتخابات الجزایر که در آن مردم به حکومت اسلامی رای داده بودند، ناشی از این بود که در جوامع سکولار و دنیوی، امکان رای دادن به قوانین معنوی و الهی وجود ندارد. جهانی که برمدار ارزش‌های دنیوی و این جهانی شکل می‌گیرد، تحرکات اجتماعی را در محدوده همان ارزش‌ها به رسمیت می‌شناسد. انسان‌ها پس از مدتی به گونه‌ای فعال با محیط اجتماعی خود برخورد می‌کنند و هویت اکتسابی اجتماعی خود را به دست می‌آورند.

۲۲۶. گزینه ۳ درست است.

علل و عواملی که بحران‌های فرهنگی را به وجود می‌آورند، به دو بخش بیرونی و درونی تقسیم می‌شوند. علل بیرونی به مواجهات و ارتباطات بین فرهنگی باز می‌گردد.

اگر شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های اجتماعی یک فرهنگ، تداوم پیدا کند و فرهنگ نتواند رفتارهای اجتماعی را مطابق با مبانی خود، سازمان بخشد، تعارض این دو بخش فرهنگی می‌تواند به تزلزل فرهنگی منجر شود. در این جا تکاثر و مال اندوزی شیوه‌ای از زندگی متعارض با ارزش کمک به هم نوع است.

فراموش کردن فرهنگ تاریخی در مواجهه با فرهنگ دیگر به معنای از خودبیگانگی تاریخی است.

۲۲۷. گزینه ۲ درست است.

امپراطوری و شاهنشاهی، از طریق کشورگشایی و جهان گشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می گیرد. استعمار، واژه ای است که بر اشغال یک سرزمین خارجی با توسل به قدرت نظامی و سیاسی دلالت می کند. در امپریالیسم فرهنگی، مقاومت فرهنگی جامعه ای بر اثر تصرف اقتصادی یا نظامی فرو می ریزد، اما در استعمار فرانو بیش از آنکه از ابزارهای نظامی و سیاسی یا اقتصادی استفاده شود، از ابزارها و ظرفیت های فرهنگی و علمی به ویژه از رسانه ها و فناوری اطلاعات بهره برده می شود.

فرهنگ غرب اشکال مختلفی از سلطه را پدید آورده است. از نخستین صورت آن با نام هایی مانند امپریالیسم و استعمار یاد کرده اند استعمار فرانو نیز محصول فرهنگ غرب است.

۲۲۸. گزینه ۳ درست است.

جهد اسلامی افغانستان در برابر حکومت وابسته به بلوک شرق، بعد دیگری از تأثیرات انقلاب اسلامی را در جهان اسلام نشان می دهد. برخی از کشورهایی که زیر نفوذ بلوک غرب بودند، دولت غاصب اسرائیل را به رسمیت می شناختند و یا در جهت سازش با آن گام برمی داشتند. جنبش عدالتخانه از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر می داد یک انقلاب اجتماعی بود.

۲۲۹. گزینه ۱ درست است.

در مقابل نفوذ و سلطه فرهنگ غرب، مقاومت هایی شکل گرفت که ریشه در فرهنگ اسلامی داشت. متفکران جهان اسلام، خطرات سلطه فرهنگ غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی را گوشزد کردند. بسیاری از نخبگان کشورهای اسلامی تا قبل از انقلاب اسلامی ایران، برای مقابله با سلطه استعمار، از مکاتب و روش های غربی نظیر ناسیونالیسم یا مارکسیسم استفاده می کردند. این مکاتب علاوه بر که وحدت امت اسلامی را مخدوش می ساختند، مورد حمایت مردمی که در دامان فرهنگ اسلام تربیت یافته بودند، نیز قرار نمی گرفتند. موفقیت های استعمار، ناشی از پیشرفت در زمینه دریانوردی، فنون نظامی و اقتصادی صنعتی بود.

۲۳۰. گزینه ۲ درست است.

آسیب مهم رویکرد عقلی به علوم اجتماعی هنگامی رخ می دهد که این رویکرد شناخت را فقط به معرفت عقلی محدود کند و منکر ارزش علمی شناخت حسی و شهودی شود. لیبرال دموکراسی وقتی با مردم مواجه می شود که ارزش های دیگر نظیر عدالت را مهم تر از ارزش آزادی می دانند یا حقیقت را به اراده الهی باز می گردانند و از مسولیت انسان در برابر حقیقت سخن می گویند، دچار تناقضی می شود که از حل نظری آن عاجز است. انتقال بحران به قشر محروم و مستضعف جامعه می تواند موجب تحریک آنان شود و همچنین مقاومت محرومان نیز می تواند به دامنه بحران بیفزاید و یک بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می تواند به فروپاشی نظام سیاسی منجر شود.

۲۳۱. گزینه ۴ درست است.

یکی از آسیب های رویکرد صرفاً حسی، تجربی به علوم اجتماعی این است که ابزاری دانستن علوم اجتماعی امکان مقابله جامعه شناسی با ارزش های حاکم را از بین می برد و به آن خصلتی محافظه کارانه نسبت به جهان و نظام اجتماعی موجود می بخشد. دانشمندان علوم سیاسی از تناقضی که از نارضایتی مردم نسبت به نظام سیاسی، لیبرال دموکراسی بوجود می آید با عنوان پارادوکس دموکراسی یاد می کند. ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیر غربی عمیق ترین تأثیر در توزیع جهانی فرهنگ غرب ایفا می کند زیرا این علوم موجب می شوند تا فرهنگ های معنوی و دینی هویت خود را از نگاه فرهنگ غربی بازخوانی کند این پدیده ها فرهنگ ها را از علمی که مبتنی بر بنیان های معرفتی دینی و قدسی شان باشد محروم می گرداند.

۲۳۲. گزینه ۳ درست است.

مغلوب بودن یک فرهنگ در سطح جهانی به اندازه که آن فرهنگ ویژگی های مطلوب یک فرهنگ جهانی را داشته باشد نظام جهانی از انسجام بیشتری برخوردار خواهد بود. اگر فرهنگ یا فرهنگ های غالب و تاثیرگذار فاقد ویژگی های مطلوب باشند. نظام جهانی با چالش ها و تضادهای درونی مواجه می شود تقسیم جامعه جهانی به بخش های مرکز و پیرامون توسط فرهنگ امپراطوری و سلطه انجام می شود.

۲۳۳. گزینه ۲ درست است.

در جامعه‌شناسی تفهیمی، هدف، داوری ارزشی و انتقادی نسبت به ارزش‌ها در نظام اجتماعی نیست، بلکه فهم پدیده‌های اجتماعی برای پیش‌بینی و کنترل آنهاست. مراد از «عقلانیت» در عبارت غلبه‌ی کنش‌های عقلانی معطوف به هدف، عقلانیت ابزاری و منظور از هدف، امور قابل دسترس در این جهان است، یعنی در این جهان آدمیان متوجه اهداف دنیوی‌اند و برای رسیدن به این اهداف از علوم تجربی استفاده می‌کنند.

کانون‌های ثروت و قدرت برای حفظ منافع خود، از طریق سازمان‌های بین‌المللی موانع موجود بر سر راه تجارت بین‌المللی را نیز برمی‌دارند و استقلال اقتصادی کشورهای مختلف و سیاست‌های ملی را مخدوش می‌سازند.

۲۳۴. گزینه ۴ درست است.

از دست دادن نشاط زندگی ← عمل نکردن یک فرهنگ متناسب با نیازهای معنوی و روحی افراد
بروز بحران‌های زیست محیطی و اقتصاد معیشتی ← ناتوانی یک فرهنگ در سازمان دهی نیازهای جسمانی و طبیعی آدمیان
انتقال محورهای عملیات جنگی از ایدئولوژی‌های غربی به تمدن‌های تحت سلطه استعمار توسط نظریه‌پردازان غربی ←
فروپاشی بلوک شرق

۲۳۵. گزینه ۱ درست است.

درجهان (فرهنگ) سکولار، فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند، منع می‌شوند. در جهان (فرهنگ) اساطیر، عقل تجربی و ابزاری ارزشی ندارد. فرهنگ سالم و فعال مطابق با نیاز خود بخش‌هایی از فرهنگ دیگر را انتخاب می‌کند و در صورتی که لازم باشد تغییراتی را در آن‌ها به وجود می‌آورد و سپس از آن‌ها استفاده می‌کند.
صهیونیسم بین‌الملل آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند و با رویکرد دنیوی و این جهانی خود، دیگران را در خدمت این نژاد به کار می‌گیرد.

فلسفه و منطق

۲۳۶. گزینه ۲ درست است.

آنچه علم منطق در بخش تعریف برعهده دارد، تبیین پنج قاعده است، تعریف و تبیین اشیا، هرگز بر عهده خود منطق نیست؛ بنابراین برای تعریف دقیق یک مفهوم، آشنایی با قواعد منطقی ضروری نیست؛ یعنی بدون آشنایی با این قواعد نیز انسان می‌تواند یک مفهوم مجهول را بصورت دقیق، تعریف کند.

۲۳۷. گزینه ۴ درست است.

ماه مهر و ایرانی، کلی هستند و شیعه، مفهومی جزئی است.

۲۳۸. گزینه ۳ درست است.

جنس بعید سطح، مقدار یا مقدار پیوسته است.

جنس بعید عدد، مقدار یا مقدار ناپیوسته است.

حساس فصل حیوان است و فصل جسم نامی، رشد کننده (نامی) است

۲۳۹. گزینه ۱ درست است.

تعریفی که به کمک مفاهیم درونی باشد دقیق تر است. شرح لفظ جزء تعریف منطقی محسوب نمی‌شود. اعتبار چهار نوع تعریف یکسان نیست؛ بلکه تعریف به حد نسبت به تعریف به رسم، قوت بیشتری دارد و تعریف تام قوی تر از تعریف ناقص است.

۲۴۰. گزینه ۳ درست است.

این عبارت یعنی «هر الف ب است» و قضیه‌ای کاذب است.

این گزینه‌ها درست هستند: ۱- هر ب الف است: عکس مستوی لازم‌الصدق نیست؛ پس نامعلوم است

۴- بعضی الف ب است: قضیه متداخل آن است و اگر کلی کاذب باشد، قضیه جزئی متداخل آن از نظر صدق و کذب نامعلوم است.

۳- بعضی الف ب نیست: نقیض آن است؛ پس صادق است.

پس گزینه ۲ نادرست خواهد بود:

گزینه: «هیچ الف ب نیست، و صادق آن خواهد بود» گزینه‌ای غلط است، زیرا اگر قضیه اول کاذب باشد، قضیه متضاد آن نامعلوم است نه صادق.

۲۴۱. گزینه ۲ درست است.

این قیاس شکل دوم است که به این صورت است:

هیچ الف ب نیست. هر ج ب است. نتیجه: هیچ الف ج نیست. (صادق)

گزینه ۴: نتیجه قیاس و صادق است.

گزینه ۲: قضیه متداخل این نتیجه و صادق است.

گزینه ۳: عکس مستوی این نتیجه و صادق است.

گزینه ۱: متناقض این نتیجه است و چون نتیجه صادق بود، پس این قضیه باید کاذب باشد.

۲۴۲. گزینه ۱ درست است.

در گزینه ۱، اگر صغرا عکس مستوی شود، قیاس بدست آمده این است: بعضی الف ب است. هر ب ج است. قیاس شکل اول بدست می‌آید و شرایط انتاج شکل اول رعایت شده که نتیجه این قیاس می‌شود:

بعضی الف ج است. پس این نتیجه، از راه عکس صغرا قابل اثبات است.

در گزینه‌های ۲ و ۴ با عکس صغرا که شکل اول بدست می‌آید، شرایط انتاج شکل اول موجود نیست و نمی‌توان نتیجه گرفت و در گزینه ۳ چون صغرا سالبه جزئی است، عکس مستوی ندارد.

۲۴۳. گزینه ۳ درست است.

در استدلال‌های پیچیده، امکان خطا بیشتر است. محتوای سایر گزینه‌ها غلط است.

۲۴۴. گزینه ۴ درست است.

محتوای این گزینه از مجربات یا تجربه است ولی محتوای سه گزینه دیگر از مشهورات یا مورد قبول همه است.

۲۴۵. گزینه ۳ درست است.

در این گزینه، استدلال به این صورت بوده:

من به سعید بدهکار هستم، سعید به شما بدهکار است. نتیجه: من به شما بدهکار هستم. که در این قیاس حد وسط در یکی «به سعید بدهکار» است و در دیگری «سعید». پس حد وسط به تمامه تکرار نشده است.

۲۴۶. گزینه ۴ درست است.

لفظ سفسطه در زبان عربی از لفظ سوفیست گرفته شده است؛ ولی این لفظ توسط سوفیست‌ها به کار نرفته است.

۲۴۷. گزینه ۲ درست است.

آراء و نظریات گوناگون و غالباً متضادی که جهان‌شناسان باستان عرضه کردند، سبب شد تا نوعی تشویش بر مردم آن روزگار عارض شود و سوفسطائیان به جای دنبال کردن نظر آنان به آموزش سیاست و سخنوری پرداختند.

بیشتر عوامل سازنده تمدن، پیش از یونان در مصر و بین‌النهرین پدیدار گشته بود.

۲۴۸. گزینه ۱ درست است.

سقراط در دادگاه می‌گوید که: این کاوش من سبب شده است که تهمت‌هایی بر من وارد کنند و از جمله مرا به دانایی مشهور سازند، زیرا هر بار که نادانی کسی را آشکار می‌کنم حاضران مجلس گمان می‌کنند که آنچه او نمی‌داند، من می‌دانم.

۲۴۹. گزینه ۴ درست است.

چون هر کس بهترین داور احساس‌هایی است که به دست می‌آورد، پس اگر شناسایی حقیقی همان ادراک حسی باشد، هیچ انسانی نمی‌تواند عاقل‌تر از انسان دیگری باشد، در صورتی که نمی‌توان این را پذیرفت.

۲۵۰. گزینه ۲ درست است.

از نظر ارسطو آنچه شدنی است ماده است و آنچه بودنی است صورت.

۲۵۱. گزینه ۳ درست است.

با توجه به هدف مابعدالطبیعه می توان گفت که: فلسفه سیر و حرکت انسان است، به صورتی که جهانی شود عقلانی، درست مشابه و نظیر جهان عینی و خارجی.

۲۵۲. گزینه ۲ درست است.

در قضیه زمین کروی است رابطه محمول با موضوع، امکانی است. در رابطه امتناعی، می شود که خود موضوع، ممکن الوجود باشد. ممتنع الوجود، موضوعی است که محمول وجود، نمی تواند هرگز بر آن عارض شود، نه این که هر محمولی نتواند بر آن عارض شود.

۲۵۳. گزینه ۱ درست است.

پذیرفتن رابطه بدون نظم در حکم نفی رابطه است و به همین دلیل، علیت، از اصل سنخیت انفکاک ناپذیر است.

۲۵۴. گزینه ۴ درست است.

از نظر فارابی، رئیس مدینه فاضله باید خود به اعلا درجه سعادت بشری که همان اتصال با ملک وحی یا عقل فعال است، رسیده باشد.

۲۵۵. گزینه ۱ درست است.

اشاعره هدف خود را زدودن عناصر غیر اسلامی از ساحت اسلام معرفی می کردند.

۲۵۶. گزینه ۳ درست است.

از نظر سهروردی تأثیر طبقه عرضی انوار یعنی همان ارباب انواع در طبیعت به وساطت انوار مدبر یا انوار اسپهبدی است که حکمای بعد از سهروردی آن را عالم مثال یا ملکوت نامیده اند، نه خود سهروردی.

۲۵۷. گزینه ۱ درست است.

در فلسفه اشراق، ذوق و عرفان بر عقل رجحان دارد. ابن سینا برای تدوین مسائل فلسفی از اشراق و عرفان استفاده نکرد. برخوردارهای فکری عرفا و متکلمان با فلاسفه، بر سرنوشت فلسفه اسلامی تأثیر بسیار نهاده است.

۲۵۸. گزینه ۴ درست است.

نظریه فقر وجودی، ریشه نیازمندی به علت را در اصل وجود می داند نه در ماهیت و تساوی آن میان وجود و عدم. دو گزینه دیگر هم بیانگر تشکیک وجود و اصالت وجود است.

۲۵۹. گزینه ۱ درست است.

از نظر هیوم، علیت چیزی نیست که به حس و تجربه درآید و تعاقب دو حادثه، به تأثیر و تأثر دو چیز گواهی نمی دهد؛ بلکه این اعتقاد به علیت، ناشی از عادت ذهنی است.

۲۶۰. گزینه ۲ درست است.

به نظر اکثر خاورشناسان، فلسفه اسلامی چیزی جز تفصیل فلسفه یونانی نیست و به زعم ایشان، با مرگ ابن رشد، حیات فلسفی مشرق زمین خاموش شده است. هر چند امروزه این بینش مطلق گرا در غرب طرفدار چندانی ندارد.

روان شناسی

۲۶۱. گزینه ۲ درست است.

تکرار یک مطلب باعث یادگیری آن می شود. توصیفی آزمون پذیر و تجربی از پدیده های روان شناختی است.

۲۶۲. گزینه ۴ درست است.

عبارت گزینه "۴" می تواند توصیف علمی پدیده پرخاشگری باشد که انواع آن را بیان می کند، اما هیچ فرضیه ای در خصوص پرخاشگری ارائه نمی دهد. چرا که فرضیه یک حدس اولیه قابل بررسی تجربی در مورد پدیده مورد نظر است که درستی آن ممکن است اثبات یا رد شود.

۲۶۳. گزینه ۱ درست است.

مهم ترین درک ما از نظریه فروید، پدیده ناخودآگاه است. ناخودآگاه می تواند پدیده هایی را تبیین کند که به شکل منطقی تبیین نمی شوند. عبارت گزینه «۱» از این دست است و نمی توان توضیحی منطقی برای آن ارائه کرد. گزینه های دیگر، همگی به نحوی قابل توجه و تبیین منطقی هستند.

۲۶۴. گزینه ۴ درست است.

در پژوهش مورد سوال، گرما و رفتار پرخاشگری، دو متغیر وابسته به یکدیگر هستند که با تغییر در هر کدام، دیگری هم تغییر پیدا می‌کند، بدین معنا که با افزایش درجه حرارت و گرما، رفتار پرخاشگرانه افزایش می‌یابد و با کاهش آن، پرخاشگری نیز کاهش می‌یابد (یک رابطه مستقیم).

۲۶۵. گزینه ۳ درست است.

محقق به دنبال این است که بفهمد آیا بازی‌های رایانه‌ای (متغیر مستقل) بر یادگیری دانش آموزان (متغیر وابسته) تأثیر دارد یا نه. پس روش او در این تحقیق، روش آزمایشی است. مدرسه «الف» گروه آزمایشی و مدرسه «ب» گروه کنترل است.

۲۶۶. گزینه ۱ درست است.

عبارت «الف» بیانگر انعطاف‌پذیری رشد است که به انسان کمک می‌کند تا نواقص رشدی را برطرف سازد. عبارت «ب» بیانگر کل‌گرا بودن رشد و جنبه‌های مختلف آن است. متخصصان رشد اعتقاد دارند جنبه‌ها و ابعاد مختلف رشد از یکدیگر تأثیر می‌پذیرند. عبارت «ج» بیانگر تأثیر زمینه‌های تاریخی و فرهنگی، از جمله شرایط جنگ بر رشد است که با مقایسه شرایط مختلف با هم می‌توان به این تأثیرات پی برد.

۲۶۷. گزینه ۳ درست است.

با افزایش سن مادر خطر مرگ جنین بیشتر می‌شود و به حالت U انگلیسی قرار می‌گیرد.

۲۶۸. گزینه ۴ درست است.

در دوره کودکی اول، رشد زیستی - اجتماعی در ابعاد مختلف اتفاق می‌افتد، از جمله شکل، قیافه و اندازه کودک تغییر زیادی می‌کند. مثلاً کودک شش ساله نمی‌تواند عکس دوران قبل خود را تشخیص دهد.

۲۶۹. گزینه ۲ درست است.

سن بلوغ بین ۸ تا ۱۴ سالگی اتفاق می‌افتد - احمد این سن را گذرانده‌است اما هنوز بلوغ جنسی او آغاز نشده‌است و از همسالانش کم سن و سال‌تر به نظر می‌رسد. بنابراین دچار بلوغ دیررس شده‌است.

۲۷۰. گزینه ۳ درست است.

استدلال اخلاقی بر مبنای منفعت شخصی در دوره قبل از قراردادی صورت می‌گیرد و از رفتار اخلاقی آن که عبارتند از: تشویق (جایزه) و اجتناب از تنبیه (مجازات)، تأثیر می‌پذیرد.

۲۷۱. گزینه ۱ درست است.

هسته‌های جانبی بزرگ در تالاموس قرار دارند و با آسیب به تالاموس احتمال آسیب به آن‌ها وجود دارد. ادراک درخشندگی از وظایف هسته‌های جانبی بزرگ است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: سلول‌های لایبرای ادراک حرکت است.

گزینه «۳»: حساسیت به نور کم مربوط به میله‌ها در گیرنده‌های بینایی شبکیه است.

گزینه «۴»: منطقه سوم بینایی در قشر خاکستری مربوط به اشکال ساده است.

۲۷۲. گزینه ۴ درست است.

در بین گزینه‌ها، در گزینه (۴)، توجه پراکنده بیشتر مصداق دارد، چون گفت‌وگوی تلفنی با یک دوست به همراه گوش کردن یک سخنرانی مهم به دلیل شباهت دو تکلیف دشوارتر است.

۲۷۳. گزینه ۲ درست است.

مطابق با اصل دوم حافظه، یادگیری عمقی و معنایی از یادگیری سطحی اطلاعات مؤثرتر است. در مثال گزینه «۲»، یادگیری به صورت سطحی صورت می‌گیرد و ممکن است به دلیل عدم توجه به ویژگی‌های مفهومی و معنایی عملکرد حافظه چندان مطلوب نباشد.

در گزینه «۱» ارادی بودن یادگیری، در گزینه «۳» استفاده از حافظه عملی و در گزینه «۴» با رعایت اصل زمینه و شباهت مرحله یادگیری و بازیابی سبب می شوند که عملکرد حافظه در یادگیری مؤثرتر باشد.

۲۷۴. گزینه ۱ درست است.

جمله اول گزینه «۱» با خطای تبدیلی و جمله دوم آن با خطای شکلی مواجه است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: خطای تبدیلی

گزینه «۳»: خطای شکلی

گزینه «۴»: خطای شکلی

۲۷۵. گزینه ۳ درست است.

در عبارت سؤال سه بار فرآیند شنیدن محقق شده است.

- شنیدن صدای بیسیمچی که فرمانده را صدا می کرد تا بیسیم را به او بدهد (معنایی)

- شنیدن صحبت های فرمانده با مرکز (که تخصصی بود و سربازان متوجه نمی شدند (حسی)

- شنیدن فریاد فرمانده که فرمان عقبنشینی داد (معنایی)

۲۷۶. گزینه ۲ درست است.

مطابق آمار، بیماری های دستگاه گردش خون بیشترین مرگ و میر را به خود اختصاص داده است که در سال ۸۷ مجموعاً ۵۱ درصد بوده ولی در سال ۸۵ به ۳۷ درصد رسیده و کاهش یافته است.

۲۷۷. گزینه ۳ درست است.

برخی از خصوصیات شخصیتی به آدم ها کمک می کنند با فشار روانی بهتر کنار بیایند و هر قدر توانایی فرد برای کنترل عوامل تهدیدساز بیشتر شود، فرد مورد نظر فشار روانی کمتری را تجربه می کند. در این مثال نوع رویداد فشارزا یکسان است اما ویژگی های شخصیتی افراد متفاوت است.

۲۷۸. گزینه ۴ درست است.

در بیت اول شاعر با کوشش و جدیت سعی بر رسیدن به معشوق دارد.

در بیت دوم شاعر با پناه بردن به باده، خود را با هدف های کوچک تر مشغول می کند. (که توسل به روش جابه جایی پرخاشگری است)

در بیت سوم شاعر از هدف خود کناره گیری کرده است.

۲۷۹. گزینه ۲ درست است.

دشوار در تعارض گرایش - اجتناب، فرار و عقبنشینی از هدف باعث ایجاد ناکامی و بی کفایتی در شخص می شود.

تشریح گزینه ها:

گزینه ۱: تعارض اجتناب - اجتناب است، چرا که هم پرداخت جریمه و هم پیگیری قضایی ناشی از عدم پرداخت آن نامطلوب اند.

گزینه ۲: تعارض گرایش - اجتناب است، یادگیری شنا مطلوب، اما ترس از خطرات آن نامطلوب است.

گزینه ۳: تعارض گرایش - گرایش محسوب می شود، زیرا فرد به چند غذای مختلف گرایش دارد.

گزینه ۴: تعارض اجتناب - اجتناب محسوب می شود، زیرا هر دو کاندیدا نامطلوب اند.

۲۸۰. گزینه ۱ درست است.

موارد مربوط به سازگاری در حیطه تخصص روان شناسان مشاوره است، اختلال اسکیزوفرنی تنها از طریق درمان های روان پزشکی قابل کنترل است و مورد سوم علائم اختلال هراس اجتماعی را دارد و اختلال های روانی در حوزه تخصص روان شناسان بالینی قرار دارند.